

INDHOLD

Beretning fra Kulturudvalget ved formand Jytte Christoffersen	2
Beretning fra Teater- og koncertudvalget ved formand Karin Goos	4
Beretning fra Årsmødeudvalget ved formand Gitte Hougaard-Werner	9
Beretning fra Billedsamlingsudvalget ved formand Erik Fredens	15
Beretning fra Danevirke Museum ved museumsleder Nis Hardt	18
Beretning fra Det Humanitære Udvalg ved formand Leif Volck Madsen	23
Statistikker Medlemstal, medlemsbevægelser, alders- pyramider, mødestatistik og de tilsluttede organisationers medlemsstatus	28
Regnskab Årsberetning ved generalsekretær Jens A. Christiansen, Regnskabs- og revisionsudvalgets beretning ved formand Gerd Pickardt, Revisionspåtegning	36
Grønt Regnskab 2009	63

2 Beretning fra kulturudvalget ved Jytte Christoffersen

Når jeg kigger tilbage på det forgangne år i SSF, synes jeg det har været et år med grøde - der er virkelig sket noget, især når man tager de samlede kulturelle tiltag med - altså ikke bare fra KUs og Teater- og Koncertudvalgets side, men også i Det Humanitære Udvalg og Årsmødeudvalget.

Her er det selvfølgelig især det kulturelle fremstød i Slesvig, der gør sig gældende, men der har været masser af aktiviteter over hele Sydslesvig. Især, synes jeg der har været grøde i det kulturelle arbejde på vestkysten i Husum/Ejdersted med deres fælles caféaftener, i Husum har der været en kulturuge, man har besluttet sig for at deltage i kulturnatten i Husum til sommer, og som det sidste nye har man startet et kor - Ejderstedkoret.

Nå, det er jo KUs arbejde, jeg skal beskæftige mig med. Vores arbejde er 5-grenet:

1. gren består af tilbud. Jeg synes, computeren ideligt styr kataloger med tilbud ud, ligesom der kommer tilbud med posten. Det er mest de personlige tilbud, vi beskæftiger os med, altså dem, der er stilet direkte. Vi drøfter disse tilbud, om de kan bruges til noget af det, der er på beddingen, om de er så interessante, at vi er nød til at arrangere noget, eller vi beslutter at sende dem til amterne og konsulenterne, eller vi takker nej.

Jeg synes især, vi får mange tilbud fra diverse kor, men korkoncerter er svære at afsætte.

2. gren. Så er der ansøgningerne fra foreninger eller amter; dem behandler vi altid meget seriøst og velvilligt, hvad enten det er økonomisk støtte eller hjælp til at finde musik, underholdning eller måske foredrag. Hvis vi betaler for hele arrangementet, beder vi om at få entreen sendt til os. Der kan jo tjenes penge lokalt på salg af drikkevarer eller lignende. Vi fastsætter også en entrépris, hvis vi støtter et arrangement, selvom der jo er - især udendørs arrangementer med fri entré.

3. gren er samarbejde. Vi samarbejder til højre og venstre. SdU er en fast samarbejdspartner til de fleste arrangementer, men vi får ansøgninger både fra tilsluttede og ikke tilsluttede foreninger og organisationer. Jeg nævner i flæng: Kvindeforeningerne, biblioteket, Nordisk Informationskontor, Folkeuniversitetet, sprogforeningen, menighederne, skoler og børnehaver, journalistforeningen, kirkehøjskolen og sidste skud på stammen bliver måske et historisk/pædagogisk foredrag i samarbejde med Duborg-Skolen.

Og så er der det ”udenbys” samarbejde med tyske institutioner så som Schleswiger Jazzherbst, Hofkultur og folkBaltica, der snart står for døren. Jeg har desværre endnu ikke fået et program, som ellers skulle være udkommet. Emnet er i hvert fald Danmark.

Der har også været andre tiltag på den tyske front.

4. gren er vore egne koncerter - først og fremmest jazzkoncerterne på Flensborghus - 3 om efteråret og 3 om foråret. Af og til har vi også arrangeret andre koncerter.

5. gren er decideret foreningsarbejde af forskellig slags. Vi har et fast årligt møde med forretningsudvalget og et fast årligt møde med konsulenterne, ligesom vi også har haft møde med andre gremier.

Desuden drøfter vi af og til foreningsorganisatoriske emner og tiltag samt de ting, der rører sig i foreningsarbejdet.

Hvis vi ser tilbage rent konkret på det foregående års (eller sæsons) arrangementer, vi har støttet, er det et broget billede: Muddi og Salamidrengene og Århus Universitetskor (maj 2008). Lars Møllers Kvartet, Riverboatshuffle, Big Bonn Special, Jensens Jasskapel, Phønix, Vestre Jazzværk, Katrine Madsens Kvartet, Nis Boesdal, Fra Grundtvig til Gnags, Helene Blum Quartet, Anne Dorthe Michaelsen, Jacob Fischers Jazz-juleshow - dertil kommer diverse andre foredrag og film plus underholdning til jule- og adventsfester (efterår 2008). I 2009 har der så været Lausenia, The New Jungle-orchestre, Sebastian og Duo Ama Deus.

Det, der står for her i marts, er jazz i Flensborghus og jazz i Medborgerhuset i Egernefærde, musikcafé i Bredsted og et Brorson-foredrag. Så har vi i øvrigt et arrangement med Jan Gintberg på beddingen.

Endelig er der hængepartiet med ”Die Herren”. Angående det aflyste arrangement i juni 2008

har modpartens sagfører foreslået et forlig på godt og vel 6.000 euro. Vi har bedt vor sagfører om at få en begrundelse på dette beløb. Vi mener, det nærmere burde ligge på 10.000 euro. Angående en erstatningskoncert med ”herrerne”, så har vor præmis været, at før vi havde en underskrift fra Nordfrieslands Amt med en spilletilladelse på Sylter Quelle, ville vi ikke underskrive kontrakten med ”herrerne”. Den underskrift har vi endnu ikke, så med mindre sildringerne meget hurtigt finder ud af at holde koncerten et andet sted, er tiden forpasset.

Jeg vil slutte med at takke mine medarbejdere i KU for jeres arbejde; ligeledes vil jeg takke de ansatte på sekretariatet, som jo gør det største arbejde, og så vil jeg takke alle dem, der i øvrigt har gjort et stykke arbejde for det kulturelle arbejde rundt om i Sydslesvig til vor alle sammens bedste.

Nogle er til ballet og skuespil. Andre er til opera og klassiske koncerter. Og så er der dem, der er til det hele.

Sådan står der i Det Kongelige Teaters reklame for deres forestillinger, og de ord syntes jeg godt, jeg kunne låne, når vi nu har det til fælles, at vi ca. får det samme i statstilskud. Altså hele Sydslesvig og Det Kongelige!

Talrige teatertilbud

Her i Sydslesvig kan man faktisk få det hele, og rigtig mange har i den sæson, vi næsten har lagt bag os, valgt at besøge disse talrige kulturtilbud Sydslesvigsk Forening præsenterer publikum for rundt omkring i hele landsdelen.

Det så ellers ikke så lyst ud ved starten af sæsonen! Meget uheldigt begyndte det hele med en aflysning. ”folketeatret.dk” skulle spille ”Sommer i Tyrol” i Nordfrieslandhalle i Læk som en festlig indledning på sæsonen, men fejl i hallens tagkonstruktion var årsag til, at myndighederne lukkede hallen få dage før spilledatoen. Det var helt umuligt at finde et erstatningsspillested med så kort varsel, og vi måtte vinke farvel til forestillingen og alligevel pænt betale for den. Jeg kan forsikre for, at alt blev forsøgt mht. at få erstattet det beløb, vi måtte betale, men alt var forgæves.

Nordfrieslandhalle i Læk, der for øvrigt stadig er lukket, fortsatte med at drille os længere hen i sæsonen, idet vi også skulle flytte en fami-

lieforestilling til et andet spillested. Heller ikke den kunne vi få ind på et egnet sted, alt var optaget, men heldigvis tog Duborg-Skolen imod os, og familieforestillingen ”Odysseus’ eventyrlige rejse” kunne spilles i skolens boldspilhal. Vi har dog senere måttet love aldrig at anbringe så stor en forestilling der igen! Teatret og vore hjælpere måtte nærmest trylle for at få kulisser og scene ind i hallen. - Det var vist nok noget med hen over et tag. Så det lykkedes kun takket være rigtig god vilje fra opstillerne. Forestillingen var dog aldeles fremragende, og publikum mærkede heldigvis ikke noget til de mange problemer, der lå forud. Misforståelser førte ydermere til, at et reklamefremstød i skolerne i Flensborg ikke kom ud, så der kom kun godt 200 til forestillingen.

Sæsonens anden familieforestilling om Robin Hood, der fandt sted i Slesvig Teater, kunne heldigvis melde udsolgt og var en spændende forestilling.

I Flensborg var den første abonnementsforestilling ”En sælgers død”, der blev set af 311 publikummer. Landsteatret med ”Lærenemme Rita” blev set af 296 på Waldorfschule i Flensborg, og det, der skulle vise sig at være et af sæsonens særlige oplevelser, nemlig forestillingen ”Blodbadets Gud” blev set af 329 tilskuere.

Den Jyske Opera sluttede første halvdel af sæsonen inden jul med ”Tryllefløjten” i en helt ud-

solgt idrætshal. Det var i forbindelse med den forestilling, at vi afprøvede en ny publikumsopstilling i idrætshallen. I stedet for at benytte de for mange meget ubekvemme indbyggede sæder, blev der stillet podier med stole op på gulvet i flere niveauer, og operaen stillede scenen op på den korte led i hallen tæt på de døre, de medvirkende går ind og ud af.

Vi har fået mange positive tilbagemeldinger på opstillingen, som vi gentog til forårets opera, men der er dog stadig tilskuere, der efter pausen sætter sig på de indbyggede sæder for at kunne se bedre. Vi arbejder videre med planen og forsøger at gøre tilskuerrummet endnu bedre til næste sæson.

Som optakt til operaerne tilbyder udvalgsmedlem Rejner Bogdan ved hver forestilling en introduktion. Disse introduktioner er meget populære med store besøgstal og fortsætter også i den kommende sæson.

Efter jul så det rigtig godt ud med flere udsolgte forestillinger i Flensborgs abonnementsrække. Men så kom den næste nedtur.

Nyt Dansk Musikteater meddelte, at de var konkurs og ikke kunne levere forestillingen ”Stjernernes Nat”, der allerede var næsten udsolgt. En aflysning mere i én sæson ville være en katastrofe, så der skulle findes en erstatningsforestilling. Udvalget havde længe været opmærksom på den store succes ”Kopenhagen Kabarett” opnåede rundt om på de danske scener, men vi var lidt tilbageholdende, fordi kabaretten næsten udelukkende består af tyske sange, som vi jo egentlig ikke er sat til at formidle. - Men ensemblet er dansk. Og netop dette danske

ensemble har en særlig fornemmelse for den specielle atmosfære og musikalitet, der ledsagede 1920ernes Kleinkunst i Berlin. Mange af vore teatergæster har et stort kendskab til netop den tids musik, så selvfølgelig skulle vort publikum have mulighed for at opleve ”Kopenhagen Kabarett”. Og nu var muligheden der. Ensemblet kunne komme på aflyningsdagen, og alle vi, der var i teatret den aften, fik en stor oplevelse. Kun få valgte at gøre brug af muligheden for at returnere deres købte billetter før forestillingen.

Den græske tragedie ”Ifegenia” var en stærk oplevelse, og operaen ”Elskovsdrikken” i idrætshallen var igen næsten udsolgt. En elskovsdrik i pausen til alle vakte morskab og gjorde lykke. Vi har desværre ikke modtaget tilbagemeldinger om virkningen.

Den sidste abonnementsforestilling i Flensborg havde den røde lygte ude. Peter Schaufuss Balletten med ”The King” var atter en stor succes. Netop Schaufuss-Balletten befinder sig for tiden i den situation, at hjemstedet Holstebro har opsagt deres støtte til balletten, og Peter Schaufuss leder med lys og lygte efter en by, der vil være nyt hjemsted. Lige nu er Vejle i søgelyset. Vi håber på en løsning, så vi også fremover kan glæde os til dette højdepunkt i sæsonens forestillinger.

Husum og Slesvig havde for begge spillesteders vedkommende flere mindre forestillinger på små spillesteder med i deres abonnement, og det tager publikum godt imod. Samtidig har det så vist sig, at publikum nu også kommer, når der er en enkelt større forestilling på programmet, som i Slesvig, hvor ”Trold Tæmmes” blev vist

på byens teater. Næsten 200 mødte op, og ca. 60 tog imod invitation til natmad sammen med skuespillerne. En rigtig vellykket aften.

Forsamlingshusforestillingerne i både Nibøl, Harreslev og på Flensborghus samler fulde huse, og i næste sæson vil der også være forsamlingshusteater at gå til på Sild og serveringsteater, der kan nydes i Rendsborg.

Statistisk set har vi i denne sæson igen haft fremgang i tilskuertallet, idet vi solgte 4748 billetter imod 4705 billetter året før. Og det trods aflysningen af ”Sommer i Tyrol”.

Sønderjyllands Symfoniorkester

Sønderjyllands Symfoniorkester har været inde i en vanskelig periode præget af sygemeldte musikere og en meget anstrengt økonomi. Trods svære tider har koncertrækken her i Sydslesvig indeholdt mange fine koncerter. Vi kan se tilbage på adskillige store oplevelser, og tilskuertallet nåede samlet op på 2100. - Lidt færre solgte billetter end i sidste sæson. Alision trækker stadig mange koncertgængere også herfra, og programmet for koncerterne i efteråret i Nibøl og Rendsborg tiltalte ikke ret mange tilskuere. Overskriften ”Workshop” holdt simpelthen folk væk.

I Flensborg tilbød Symfoniorkesterets vennekreds introduktioner forud for to af koncerterne. Der kom under ti interesserede begge gange, så det blev ingen succes.

Orkesteret har skrevet kontrakt med en ny chefdirigent i tiden 2010-2013. Det er David Porcelijn, der afløser Vladimir Ziva.

Også på musikernes pladser er der en del udskiftninger for tiden, idet et naturligt generationsskifte og desværre også sygdom kræver både nyansættelser og mange assistenter. Assistenter er meget dyre i drift for orkesteret og er en medvirkende grund til at økonomien desværre er helt i bund.

Gruppekoncerterne for skolernes 4./5. klasser har netop fundet sted, og nu glæder børnene sig til fælleskoncerterne og den afsluttende familiekoncert. Orkesteret lægger mange timer og et stort arbejde i disse mange koncerter for børn, og vi håber, det er et arbejde, der vil fortsætte fremover trods kommende hårde sparetider.

Kammerkoncert

På koncertområdet samarbejder udvalget både grænseoverskridende og lokalt omkring kammerkoncerter.

SSF er en del af Det Dansk-Tyske Kammermusikselskab af 1998, og i årets løb har vi haft både 10-års jubilæumskoncert, en koncert på Flensborghus samt en koncert med musikskoleelever fra begge sider af grænsen og Frederikstad Orkester.

I Husum samarbejder SSF fortsat med Kreis Nordfriesland om en koncertrække under navnet: Konzerte im Schloss. Også her er det unge talenter, der præsenteres, og SSF bidrager om muligt hvert år med en koncert.

Børneteater

I den forgangne sæson spillede vi 60 børneteaterforestillinger rundt om i landsdelen for i alt 4268 børn og unge. Udvalget kan atter en

gang konstatere at vore skoler og børnehaver sender begejstrede udsagn tilbage til udvalget. Mange af evalueringsskemaerne slutter med ordene: Mere af den slags. - Og det kommer der. - Netop nu indgås aftalerne for den kommende sæson med de børneteatre, vi vurderer hører med til eliten af Danmarks så berømte børneteatertradition. Udvalget har for kort tid siden været på børneteaterfestival, - denne gang i fire dage i træk, - for at vælge forestillinger.

Folketeatret

På folketeatret.dk i København, hvor jeg er en del af bestyrelsen, har der været forøget mødeaktivitet de sidste måneder. Heldigvis blev nogle af møderne holdt som telefonkonferencer. En af grundene var at tiden var inde til at opslå stillingen som teaterdirektør med ansættelse fra 1. juli 2010. Der var en del kvalificerede ansøgere. Ansat blev Kasper Wilton, der i en årrække har været ansat som teaterdirektør på Odense Teater. Formanden Malene Schwartz valgte samtidig at trække sig ud af bestyrelsen og uheldigvis mistede bestyrelsen også næstformanden Ebbe Lundgård, der døde sidst i marts. Endnu er bestyrelsen ikke genbesat, men Jytte Andersen er konstitueret som formand. - Også folketeatret.dk er desværre ramt af en trængt økonomi, og også her gøres der store anstrengelser for at spare.

SSF-billetnet

Men tilbage til vort eget udvalg: Det var ikke uden visse betænkeligheder at udvalget og SSF før sidste sæson kastede sig ud i opgaven med at indføre et elektronisk billetnet. Heldigvis holdt tidsplanen, og ssf-billetnet.de var klar til at kunne tages i brug samtidig med at teater og

koncertbrochuren udkom.

Alle sekretariaternes ansatte har ydet en stor indsats for at give billetnettet en så god start som muligt, og selv om der har været visse småskavanker i systemet, er det blevet godt modtaget af mange af brugerne. Snart vil alle arrangementer i SSFs regi være at finde på ssf-billetnet.de, så man til enhver tid kan købe billetter. Der arbejdes selvfølgelig videre på at optimere systemet og løse de problemer der måtte opstå. En stor tak til alle jer, der har ydet en ekstra indsats i denne sæson for billetnettet. Tak til Georg Thomsen for den suveræne ledelse.

PR

Udvalget plejer at mødes ca. en gang om måneden, men da opgaverne tager til, tilbuddene øges, og meget skal behandles, har vi besluttet at mødes lidt oftere fremover, for ikke at få for lange dagsordener.

At finde den rigtige form og balance i PR-arbejdet er noget, vi beskæftiger os meget med. I kender sikkert alle den store annonce med månedens kulturtilbud fra SSF og samarbejdspartnere. Den er meget vigtig, men samtidig tror vi, at der er behov for en reminder kort før hvert arrangement. Så nu er vi begyndt at følge op med små annoncer igen, og det tyder på en større synlighed allerede. I disse tider er der mange, der spontant beslutter sig for en tur i teatret eller til koncert, og så skal tilbuddet være i frisk erindring.

I samarbejde med SSFs egen layoutafdeling har vi været på banen ved mange af vore møder med løbesedler om arrangementer, og også det har sin virkning.

Helt nyt er et samarbejde med biblioteket omkring korte udstillinger på biblioteket med relation til de teaterforestillinger, vi viser. Et samarbejde vi er meget glade for.

I forbindelse med indførelsen af billetnettet blev det tydeligt, at nogle af billetpriserne havde for besværlige ”skæve” tal. Der var samtidig for mange forskellige priser, og det er der nu rettet op på. Priserne følger for øvrigt nøje Landestheaters billetpriser og reguleres i takt med Landestheaters ændringer. Andet ville være urimeligt her syd for grænsen, selv om billetprisen i Danmark ligger en del over vort prisniveau.

Plads til danske gæstespil

Efterhånden må vi erkende, at det er blevet et for stort problem for SSF at komme ind på teatrene i Slesvig og Flensborg med vore forestillinger. Landestheater er i den grad presset med produktioner, at det er meget svært at finde plads til de danske gæstespil. Vi kan få datoer i ferietiderne, men der kan og vil vi ikke spille. Vi har jo ikke vort faste publikum i ferierne.

For nylig gik det galt med en for længst indgået aftale med Landestheater for den kommende sæson. En aftale, vi troede, var helt sikker. Vi har kontrakt med producenten i Danmark og skal finde et spillested, så nu venter vi på besked fra Waldorfschule, om det er muligt at komme ind der. Hvis ikke, kan det ende med, at vort publikum i næste sæson skal se en forestilling i Tyske Hus. Det er en helt uholdbar situation, som der helt sikkert bør rettes op på snarest af hensyn til SSFs videre teaterarbejde. (Og her vil jeg gerne bede Flensborg Avis om ikke straks at slå det op til en stor historie, før vi har forsøgt

en yderligere dialog med teatret. Hvis det ikke lykkes, må I give den hele armen).

I de sidste måneder har udvalget på lige fod med de andre faste udvalg og mange andre måttet undvære Marianne, der er ramt af sygdom. Det har været et stort savn og på udvalgets vegne vil jeg gerne sende Marianne mange kærlige hilsener og alle vore bedste ønsker om god bedring.

Heldigvis har vi Katrin, der nu er trådt i Mariannes sted. På fornem vis har Katrin påtaget sig mange nye opgaver og for Teater og koncertudvalgets vedkommende ydet et stort arbejde i forbindelse med den næste sæson.

Tak Katrin. - Tak til udvalget. - Tak til amtsrepræsentanterne for det fine samarbejde - og tak til det store trofaste publikum der tager imod SSFs enestående kulturtilbud.

Beretning fra Årsmødeudvalget ved Gitte Hougaard-Werner

Meteorologerne sagde, at det var den koldeste weekend i juni indenfor de sidste 30 år. Det kunne vi specielt mærke om søndagen, men i fællesskabet tegn og i mødet med fællessang, varme ord og hilsener og de rød/hvide farver kom varmen helt af sig selv, da vi for 85. gang mødtes i hele Sydslesvig ved de danske årsmøder.

I weekenden fra d. 5.-7. juni 2009 festede vi igen sammen med det officielle Danmark, tyske politikere, danske venner, tyske naboer og som noget særligt i år også med repræsentanter fra andre mindretal i Europa idet mottoet lød

”Nationale mindretal i Europa”.

Der afvikledes i alt 44 møder rundt omkring i landsdelen og i løbet af weekenden samledes tusindvis af mennesker. Der blev afholdt 15 møder om fredagen, 24 om lørdagen og udover de 3 friluftsmøder, 1 møde om søndagen. Det er 2 møder mere end sidste år, hvilket skyldes, at både Gelting-Gulde-Runtoft og Husum og omegn afholdte møde igen i år.

I ugen op til årsmøderne genspejledes årets motto ved flere forskellige arrangementer. Her skal blot nævnes en viseaften med europæisk mindretalsmusik, 2 filmaftner med en frisisk og en baskisk film, Dockyard Festival på Skibsbroen med SdU som arrangør og debatmødet på Flensborg Hus med europæiske fokuspunkter.

Derudover arrangerede billedsamlingsudvalget en udstilling med årsmødeplakater op gennem tiden, og der blev afholdt fernisering fredag den

5. juni, kl. 15 på Flensborg Hus.

Det har været en begivenhedsrig uge, der mandede ud i festlige og traditionelle årsmøder, hvor især friluftsmøderne var præget af en kold vind, og det berømte ”Dänenwetter” med masser af solskin udeblev. Til gengæld var fredagens aften- og lørdagsmøderne solrige og rigtig godt besøgte.

Udvalgsarbejdet har været spændende og præget af en god og forventningsfuld stemning, her skal fremhæves, at vi har haft et særligt samarbejde med SdU i år, hvilket jeg vil komme nærmere ind på senere.

Det fælles motto har været stort og processen lang, derfor skal der lyde en stor tak til alle, der har været med i denne proces. Jeg er glad for og stolt af at være med til, at det igen er lykkedes at skabe gode rammer og forudsætninger for, at så mange kan mødes under et fælles motto.

Og så til et par ord om selve processen:

Mottoet 2009

Tankerne bag og anledningen til årets motto blev allerede nævnt tidligt. Anledningen var FUEV’s 60-års jubilæum (JEV havde 25-års jubilæum).

Det var vores udgangspunkt allerede 2008, da vi ud fra en sydslesvig-dansk vinkel satte fokus på ”sprog og kultur”, fundamentet, der bærer og præger os og udgør vores mindretal.

I 2009 skulle blikket så vendes udad og vi satte fokus på mindretalsspørgsmål som sproglig og kulturel ligestilling, finansielle rammebetingelser og ville belyse dette ud fra en europæisk mindretalspolitisk vinkel. Vi ville fremhæve ligheder og forskelle i mindretallene, gøre opmærksom på andre mindretal og deres daglige betingelser, deres fundament.

De traditionelle rammer ændrede vi ikke, men udover mange gæster fra Danmark, inviterede vi gæster, talere og underholdning fra flere europæiske mindretal.

Der var ikke fokus på Europa, selvom der var Europavalg om søndagen og det derfor ikke helt kunne undgås, men det var mindretallene i Europa blikket gjaldt, selvfølgelig uden at glemme vores samhørighed med Danmark og det dansk-tyske grænseland vi selv lever i til dagligt. Det er jo ”De DANSKE årsmøder i Sydslesvig” vi fejrer!

Det har været meget interessant og sundt at se ud over egne hylder og opleve andre mindretal og deres ”sprog og kultur”. Der har været stor opbakning omkring emnet og såvel underholdning som talere har båret præg af denne europæiske mindretalsvinkel.

Plakaten

Alle de ovenstående tanker og overvejelser ville vi så gerne have udtrykt i en plakat, der samtidig skulle kalde til årsmøderne på traditionel vis.

Udvalget blev enigt om, at tiden igen var inde til en konkurrence om plakats design. Desuden besluttede vi, at billedsamlingsudvalget skulle inviteres med i beslutningsprocessen og afgø-

relsen af den endelige plakatvinder.

Fristen for konkurrencen måtte imidlertid forlænges, idet vi vurderede, at der ikke var indsendt nok forslag til en fornuftig afgørelse. Udvalget valgte at præcisere vores tanker bag mottoet. Vi ønskede en plakat med rene linier, et klart udsagn og lidt dynamik. Den skulle kunne ses og forstås - også når man bare passerer den. Da fristen var udløbet, var antallet af indsendte forslag steget betydeligt, og der kunne nu træffes en reel afgørelse på baggrund af de mange forslag. Både billedsamlingsudvalget og årsmødeudvalget var overbevist om, at farverne, detaljerne og helheden ved dette års plakat ramte plet. Den fanger, når man ser den langt fra, men der er mange interessante detaljer at opdage, når man kommer tæt på.

Chokoladen til fødselaren, æsken med de europæiske lande som chokoladestykkerne og fyldet, som det, der udgør det enkelte lands specielle smag er netop landets mindretal. Vi var sikre på, at den både kunne være til inspiration til talere og en fin oversigt til alle andre.

Vinderen af årets plakat var Casper Schack, som vi valgte at invitere til hovedstyrelsesmødet den 10. marts i år, hvor vi så afslørede plakaten og overrakte en pengegave til Casper som tak for indsatsen.

Vi har været glade for vores beslutning og stolte af et flot resultat, og vi har da også fået mange positive tilbagemeldinger. Tak til billedsamlingsudvalget for godt samarbejde og gode synspunkter i forbindelse med beslutningen og for en fin udstilling af årsmødeplakaterne fra 1952-2009 i forbindelse med årsmøderne i år.

T-shirts og chokolade

Udvalget gik derefter i gang med at indhente tilbud til årets T-shirt. Det viste sig desværre, at årets plakat ikke egnede sig til at blive trykt på en T-shirt, der var for meget farvespil og for mange små detaljer. Efter flere prøvetryk valgte udvalget at se bort fra at få lavet T-shirt i år. Alt for sent blev vi opmærksomme på muligheden for ”kun” at trykke en del af plakaten, eksempelvis chokoladestykket Tyskland/det danske mindretal, som alternativ til hele plakaten. Men vi måtte erkende, at løbet var kørt og bestillingstiden ville blive for kort. Vi opfordrede derfor folk til at tage sidste års T-shirt på, da ”sprog og kultur” jo vedrører alle mindretal.

Selvom salget de sidste år ikke har været overvældende, var der dog mange, der savnede T-shirten i år. Derfor skal vi selvfølgelig gøre alt for, at der kommer en udgave til næste år. Vi håber så, at I alle vil bakke op omkring det og bestille ”årets T-shirt!”

En anden tanke udvalget arbejdede med, oplagt i forhold til årets plakat, var at få et firma til at producere en æske chokolade, sådan som plakaten viser den. Vi indhentede flere tilbud, og det kunne realiseres, men det betød 12 stykker chokolade til 13,- € og vi skulle mindst aftage 100 æsker. Her måtte vi så erkende, at vores budget ikke kunne bære en sådan udgift og der var jo ingen garanti for, at vi ville få solgt chokoladen, så fornuften sejrede og vi så bort fra gaveæsken.

Det var alt i alt en lidt tam fornemmelse, at vi ikke kunne få T-shirt og chokolade, men der var heldigvis mange andre ting, der lykkedes, så det hjalp på stemning igen.

Voices of Europe og Den Europæiske Landsby i Flensborg

JEV afholder hvert år dette korstævne, hvor unge mennesker fra forskellige mindretal mødes og indøver mindretallenes sange med en professionel dirigent. Årsmødernes motto blev anledning til at hente arrangementet til Sydslesvig. SdU stod for ugen på Jaruplund, hvor 25 unge korsangere fra 8 europæiske mindretal øvede under ledelse af Peter Shannon, der til dagligt leder det filharmoniske kor og orkester i Savannah, Georgia/USA. I stedet for en afsluttende koncert som ellers, blev koret i år indbundet i weekendens årsmøder, hvilket var en kæmpe oplevelse, også for kordeltagerne selv. Således sang de i Egernfærde og på A.P. Møller skolen om lørdagen og på friluftsmødepladsen i Flensborg om søndagen. Det var ikke kun sang, men også præsentation af de forskellige mindretal, der prægede det 30 minutters fine program. Koret var med til at understrege årets motto og udvalget skylder Tinne, Fabian og hele deres ”Orga-team” fra SdU en kæmpe TAK for et fantastisk stykke arbejde, som vi kunne nyde godt af og har sat stor pris på!

Udover korarrangementet, var repræsentanter fra 16 mindretalsorganisationer under JEV med til at præsentere sig selv i Den Europæiske Landsby på friluftsmødepladsen i Flensborg og det har virkelig været med til at genspejle årets motto. Der var mulighed for information, mødet med sprog og kultur fra de enkelte mindretal. Her var det JEV’s præsident Hester Knol fra Vestfrisland der førte delegationen an, men også her var SdU uundværlig som samarbejdspartner for udvalget.

Skemaer og budget

Som hvert år har vi udsendt årsmødeskemaerne til distriktsbestyrelserne, hvor disse udfyldes med ønsker om talere, underholdning og musik. Sekretariatet prøver så at koordinere og tilgodese så mange ønsker som muligt. Jo hurtigere skemaet returneres, jo større er chancen for at aftalerne kan træffes. Det letter arbejdet i Flensborg.

Budgettet er i skrivende stund ikke afsluttet, men sidste år gik alt vel, og da udvalget har fået bevilliget 5000,- euro mere i år, skal det nok holde. Men for at kunne budgettere bedst muligt, beder vi distrikterne og amterne om at forelægge refusionsønsker senest 2 måneder før årsmøderne. Refusionsønsker, der først kommer efter årsmøderne vil normalt ikke kunne opfyldes. Men udvalget fastholder stadig, at vi har fået meget og mange dejlige møder for pengene!

Talere

Årsmøderne er vores store fælles fest, men samtidigt et kulturpolitisk statement, vores ”grundlovsmøde” med talere, fællessang og underholdning. Tilmed lå vi i forlængelse af de danske grundlovsmøder om fredagen, vi beklager selvfølgelig dette sammenfald, men datoen kunne ikke lægges anderledes på grund af Kristi Himmelfart og pinsen. Det politiske Danmark var da også som sædvanligt flot repræsenteret til vores møder rundt omkring i landsdelen. Fra politisk side har der været stor interesse for at komme til vore møder, og det er meget glædeligt.

Her skal nævnes folketingets formand Thor Pedersen (V), udenrigsminister Per Stig Møller (K), undervisningsminister og minister for nor-

disk samarbejde Bertel Haarder (V), lagtingsformanden Hergeir Nielsen og partiformændene Villy Søvnald (SF) og Margrethe Vestager (RV) samt formanden for Region Sønderjylland-Schleswig Jens Andresen. Derudover medlemmerne af Femmandsudvalget med formanden Kim Andersen (V), Lise von Seelen (S), Søren Krarup (DF), Jørn Ulrik Larsen (SF) og fhv. Minister Torben Rechendorff (KF). Yderligere kunne vi byde velkommen til følgende folketingsmedlemmer: Holger K. Nielsen (SF), Henrik Dam Kristensen (S), Pernille Frahm (SF), Flemming Damgaard Larsen (V), Benny Engelbrecht (S) og Liselott Brix (DF). Det er altid rart at hilse på så mange ministre og medlemmer af Folketinget. Og nu håber jeg ikke jeg har glemt nogen i år, men skulle det være tilfældet, undskylder jeg på forhånd.

Kulturminister Carina Christensen meldte afbud med meget kort varsel, idet hun måtte prioritere Europavalget højere, men heldigvis tog Kim Andersen gerne imod en invitation med kun 1 times varsel og sørgede for, at der også kom en hilsen fra det politiske Danmark til Egernførde. Der skal lyde en speciel tak til Kim for dette spontane tilsagn, det blev værdsat højt i Egernførde også blandt de tyske politiske gæster.

Jeg vil da benytte lejligheden til at takke værterne for at have taget godt imod repræsentanterne fra det politiske Danmark, de har følt sig velkomne og har fået mange gode oplevelser og indtryk med hjem.

Ligeledes har vi glædet os over hilsner og taler fra justits- og europaminister Uwe Döring, Johannes Lebech medlem af Europaparlamentet (RV), FUEVs præsident Hans Heinrich Hansen

og vicepræsident Heinrich Schultz, JEVs præsident Hester Knol, generalkonsul Henrik Becker-Christensen, BDNs kommunikationschef Harro Hallmann og den fhv. generalsekretær Peter Iver Johannsen og repræsentanter fra Grænseforeningen, Nordisk Råd, Slesvig-ligaen, Danmarkssamfundet, Friisk Foriining og mange flere.

Blandt de tyske gæster til friluftsmøderne skal mindretalskommitterede Caroline Schwarz, og Flensborgs bypræsident Christian Dewanger nævnes. Ved flere møder kom repræsentanter fra byen, og mange tyske gæster imponerede ved at holde deres hilsen på dansk.

”Talerstolen er din”

er blevet en fast tradition, og det lykkedes igen at finde nogle unge mennesker rundt på skolerne, der havde lyst til at forholde sig til årets motto ”Nationale mindretal i Europa”. Det er utrolig positivt og imponerende at møde de unge mennesker og deres meninger, derfor er det vigtigt at vi fortsætter og at skolerne bakker op omkring projektet. Jeg vil benytte denne lejlighed til på udvalgets vegne at sige TAK til de unge mennesker for deres indsats og flotte taler.

Debatmødet

I forbindelse med årsmøderne afholdte SSF som sædvanligt et åbent debatmøde lørdag formiddag på Flensborg Hus. Mottoet for debatten var ”Nationale mindretal i Europa - folkeretsligt, politisk og økonomisk” og oplægsholderne var FUEVs præsident Hans Heinrich Hansen, Danmarks ambassadør ved Europarådet Christian Oldenburg, SSWs landdagsmedlem og medlem af Friisk Foriining Lars Harms, der tog imod en sen invitation i stedet for Sasa

Milosevic, direktør i Serb Council, der måtte melde afbud og SSF’s formand Dieter Paul Küssner og generalsekretær Jens A. Christiansen fungerede som ordstyrer.

Efter oplæggene var der mulighed for spørgsmål fra publikum, og der opstod en livlig diskussion omkring mindretallene i Europa og deres vilkår. Mødet var meget godt besøgt og afsluttedes med en let frokost inden eftermiddagsmøderne.

Pressen

Vi kan igen glæde os over en god mediedækning op til og ved møderne, både i form af artikler, TV- og radioindslag.

Flensborg Avis bød på en årsmødeavis til søndagens friluftsmøder og et stort indlæg i mandagsavisen.

KONTAKT informerede op til årsmøderne og ved hjælp af mange faktabokse og gode artikler skabtes der kendskab til de mange gæstende mindretal.

Evalueringmødet

Den 2. juli, dvs. i overmorgen, indbyder årsmødeudvalget til et evalueringmøde i Hærvejs-huset i Skovby. Vi håber på mange gode tilbagemeldinger og konstruktive tilskyndelser, som kan præge udvalgets fremtidige arbejde.

Udvalget takker på forhånd for enhver indsats, stor eller lille, både til de mange frivillige rundt om i distrikterne og til sekretariatet og embedsværket. Jeg vil komme nærmere ind på evalueringmødet til landsmødet i november. Et af dagsordenens punkter vil selvfølgelig være mottoet for årsmøderne 2010.

Som I har kunnet læse i Flensborg Avis, vil vi tage hensyn til at både SSF og Skoleforeningen fylder 90 år. Vi håber på godt samarbejde med skolerne i denne sammenhæng. Vi vil gerne se tilbage på 90 år i og med Sydslesvig. Hvad gør Sydslesvig ved og for mig og jeg for Sydslesvig. Hvad byder fremtiden - de næste 90 år på, og hvordan kan den enkelte være med til at sikre fremtiden?

Emnet lægger op til, at man stopper op og ser på sig selv og mindretallet; den egen rolle og Sydslesvigs betydning kunne være nogle af tankerne bag mottoet. Det endelige motto vil som de sidste år først blive bekendtgjort på landsmødet - der skal jo være noget at glæde sig til, men emnet og retningen er kendt nu.

Et par afsluttende ord og TAK til alle, der har været med til at gøre årsmøderne til en fantastisk weekend, med gode og festlige oplevelser med gæster, venner og familie.

TAK til hele embedsværket, der har gjort et kæmpe stykke arbejde både før, i selve weekenden og efter årsmødernes afslutning. Og en kæmpe hilsen til Marianne herfra. Vi har savnet dig og dine meninger og kommentarer til møderne. God bedring.

Og min helt personlige TAK skal selvfølgelig gælde til resten af udvalget, nye som gamle medlemmer. Ligeledes en kæmpe tak til SdU, specielt Tinne og Fabian. Det har været et godt og udbytterigt samarbejde. Vores udvalgsmøder har været præget af konstruktivitet, masser af ideer, humoristiske indslag og kommentarer.

Dermed skal min beretning for i år være afsluttet, den blev alligevel længere end jeg havde bestemt mig for, men sådan kan det jo gå.

Jeg takker for tilliden, hjælpen og opmærksomheden og slutter denne beretning med et ”på gensyn 2010”.

Beretning fra Billedsamlingsudvalget ved Erik Fredens

Billedsamlingsudvalget består af 3 medlemmer samt en sekretær. Ved Lisbeth Kochanskis overtagelse af jobbet i Layout- og Copyafdelingen har vi dermed også automatisk skiftet sekretær. Vi er glade for samarbejdet med Lisbeth, ligesom vi er glade for, at Roald Christesen fortsat har haft lyst til at være med, nu som rådgivende kunstnerisk medarbejder på samme måde som også Katrine Hoop er knyttet til udvalget. Vi er en stor gruppe på 6 personer, men det fungerer fint, og selvom vi ikke altid kan finde fælles mødedatoer, kommunikerer vi i rigt mål på internettet.

For længe siden kontaktede Grænseforeningen i Horsens udvalget, idet man ønskede at tilbyde en udstilling med Sophie B. Jensens billeder. Denne fik vi arrangeret, og den blev åbnet den 12. september sidste år på biblioteket i Horsens. Erik Fredens foretog åbningen, hvor han fortalte om kunstnerens liv og virke. Den varede frem til den 25. oktober, og blev besøgt af mange interesserede. Vi havde udvalgt 16 værker, der gav et retrospektivt vue over Sophies liv som kunstner.

Vi blev involveret i Årsmødeudvalgets plakatkonkurrence, da man i januar måned inviterede os til at deltage i udvælgelsen af årets årsmødeplakat. Vi var heldigvis enige med udvalget om plakatvalget. Vi var glade for at være med og takker for indbydelsen og det gode samarbejde med årsmødeudvalget.

Billedudlån

I det sene efterår blev udvalget konfronteret med spørgsmålet om, hvor et ganske bestemt maleri befandt sig. Det drejede sig om Agnes Slott-Møller: Der sad to fruer og virkede guld. Et kæmpe billede, der måler 1,60 x 2,10 m med udskåret træramme. Normalt hænger billedet i Paludanushuset i Frederiksstad. Men, fik vi at vide, ”det hænger der ikke” nu. Jeg kontaktede derfor præsten på stedet, som oplyste, at man havde udlånt maleriet til en større udstilling med kunstneren på Stiftsmuseet i Viborg. En udstilling der efterfølgende skulle cirkulere på flere andre danske museer helt frem til januar 2010. Jeg foreholdt ham, at vi i udvalget slet ikke var blevet inddraget i denne aftale, ligesom jeg også beklagede dette. I Paludanushuset mente man, at man der ejede maleriet og følgelig frit kunne disponere over det - uagtet Paludanushuset hører under SSF, hvorfor maleriet logisk nok må stå under Billedsamlingsudvalgets opsyn. Jeg har forklaret sagen for Marianne Wulff, der har lovet at gå videre med den, således at udvalget fremover inddrages aktivt, hvis lignende situationer skulle genopstå. Jeg kan tilføje, at maleriet figurerer i foreningens registrant over eksisterende kunstværker.

Køb af malerier fra Quadrofoni-udstillingen i Slesvig

Billedsamlingsudvalget har herfra erhvervet to nye kunstværker. Det drejer sig om billeder af de grønlandske kunstnere Aka Høegh og Boletta Silis-Høegh. Værkerne har været vist på udstillingen Quadrofoni på Volkskunde

Museet i Slesvig, hvor i alt 4 grønlandske kunstnere deltog. En udstilling der var arrangeret af SSF og Sydslesvigs danske Kunstforening i fællesskab.

Det drejer sig om mor og datter. Således må den 60-årige Aka Høegh i dag betegnes som Grønlands mest berømte kunstner med en lang udstillingskarriere bag sig, samt repræsenteret på de større museer i Norden. Datteren Boletta er 27 år og går sine egne veje i forhold til moderens motivverden. Hun har ligeledes deltaget i en række udstillinger. Aka er dybt forankret i natur, tradition og myte, mens datteren ser på moderniseringen af Grønland med de muligheder og problemer, det fører med sig.

Desuden har udvalget købt af to sydslesvigske kunstnere, der netop har været udstillingsaktuelle på kunstforeningens udstilling på Centralbiblioteket i Flensborg. Det drejer sig om en serie på 4 oliemalerier med titlen: Sommerfugledalen udført af Viggo Børnsen. En abstrakt billedserie som tager sig godt ud i sin helhed, og vi håber derfor, at kunne finde en velegnet væg, der kan have dem alle, så de kan forblive samlet. Desuden har vi købt to større billeder af Gunnar Børnsen, der ligesom de foregående, vil kunne hænge godt sammen. Motivet er her får tegnet på skiffersort baggrund med en stærk grafisk helhedsvirkning.

Til Husum Hus har vi udlånt 6 gouacher af Sophie B. Jensen, de stammer fra den gave, vi forrige år modtog efter hende. De er blevet indrammet, og er ved at blive ophængt i forhallen, hvor de fæstnes med sikkerhedsskruer, så de ikke kan fjernes uden specialværktøj. De vil blive præsenteret ved kulturnat-arrangementet i

Husum lørdag den 11. juli.

Årsmødeudstilling på Generalsekretariatet

Vi havde fernisering fredag den 5. juni på en udstilling med årsmødeplakater. Roald og Uwe havde forinden affotograferet hele arkivets samling af plakater gennem alle årene fra den første i 1952 til i dag. Disse er nu samlet på en CD. En del originale eksemplarer fandtes i SSF's egen samling, desuden supplerede vi udstillingen med tryk af de øvrige plakater, som blev foretaget af Lisbeth i copy- og layoutafdelingen. Vi købte 30 nye skifterammer til arrangementet, og det er nu planen, at billederne bliver hængende frem til vinter på generalsekretariatet, og at de efterfølgende skal udstilles i de øvrige årsmødebyer.

Årets julemærke 2008

var i år tegnet af Bettina Gerckens fra Husum. Hun er i dag under uddannelse og bosiddende i Århus. Om julemærket siger kunstneren: »Jeg har ladet mig inspirere af barndommens jule- og vinterminder. Det er også derfor, jeg har valgt den lidt 'naive' tegnestil. Arket hænger sammen ved hjælp af det lange gavebånd (den lange forventningsfulde tid), der kører igennem alle mærkerne. Motiverne på de enkelte mærker står dog sagtens hver for sig. Baggrundsfarven er en dyb grøn og gavebåndet er rødt, hvilket er de traditionelle julefarver. Jeg har dog også brugt en masse andre festlige farver som lilla og gul, for at peppe det hele lidt op.«

Mærket er traditionelt, som kunstneren også selv beskriver det. Vi var meget tilfredse med det, og ved, at det blev vel modtaget. Vi kan allerede nu røbe, at vi er ved at udforme den kommende juls mærke.

Kunstnerkortet

Vi valgte at mindes kunstneren Martin Quist, der døde i vinteren i 2008. Han var engageret i den sydslesvigske landsdel, hvor han både foretog udsmykninger og tegneundervisning. Han stammer fra Egersund, hvor han opvoksede i et religiøst hjem. Faderens strenge forhold til religionen stammede fra indtrykkene under 1. Verdenskrig, hvor han som sønderjyde deltog på tysk side. Martin Quist brød senere med forældrene og valgte et eksistentielt livssyn, hvilket gav ham både fred i sindet og personlig frihed. Men bruddet var også en smertefuld proces og for Martin blev vejen til personlig frihed således brolagt med angst og smerte. Denne dobbelthed kan spores i kunstnerens værker.

Korsfæstelsen er det ene, og midterste, af i alt tre billeder, der hænger i Harreslev danske Kirke. Vi valgte dette til kunstnerkortet. De to øvrige, der omkranser det, er: Forræderiet og Salvningen. De er oprindeligt malet til en udstilling i 1988, der havde altertavler og -billeder som tema. Det var fra denne udstilling, at menighedsrådet i kirken valgte at købe billederne.

Martin Quist er uddannet på Det Kongelige Danske Kunstakademi i København under professorerne Aksel Jørgensen og Elof Rieseby. Han var først bosiddende i en længere årrække i Sverige og derefter 30 år i barndomshjemmet ved Flensborg Fjord i Egersund. Han har deltaget i flere udstillinger i Sydslesvig, ligesom han har ledet tegne- og malekurser i landsdelen. Roald Christesen foretog affotograferingen i kirken.

Udlånsvirksomhed

Udvalget henvendte sig for nogle måneder siden til generalsekretæren med en forespørgsel om, hvorvidt vi kunne udvide vores udstillingsvirksomhed til også at gælde lokaler som ikke var snævert bundet til SSF. Denne henvendelse fik vi et positivt svar på, og der er hermed givet grønt lys for, at udvalget kan formidle udlån til "skoler og andre institutioner ud over SSF's forsamlingshuse". Der er dog det forbehold, at forsamlingshusene først og fremmest skal tilgodeses. Vi glæder os over tilladelsen, da det giver os større mulighed for fremover at få kunst ud i hele landsdelen.

Set i bakspejlet har det været et godt år for Danevirke Museum med spændende arbejdsopgaver og mange interesserede besøgende i både museets udstillinger og langs med Danevirkes volde. Og de er lagt op til mange nye opgaver og udfordringer i den kommende sæson.

For længst er SSF's museum blevet en institution, der ikke er til at tænke væk i grænselandets brogede museumsverden, der med sit formidlingstilbud trækker stadigt nye besøgende til fra både nord og syd. Museumsforeninger, danske og tyske militærenheder, grænseoverskridende politikorps, kulturhistoriske foreninger, grænseforeninger, højskoler, husmødre og Landfrauen, lige som universiteter og skoler med historie på læseplanen, bare for at nævne nogle af de besøgendes baggrund, møder op til en rundvisning, hører på foredrag eller tager på ekskursioner med inspektøren langs med Danevirkes gamle volde. Der stilles krav om en alsidig formidling og museets personale tager gladelig udfordringerne op, og som det fremgår af de mange bemærkninger i gæstebøgerne, lever museet op til publikums forventninger. Historie er identitets skabende og til museets vigtige virkeområder hører formidlingen af det danske mindretals historiske baggrund. Her formidles dansk historie med tophistoriske emner, det mytiske grænseværn og Valdemarsmuren; men også besøgende med slesvig-holstensk / tysk baggrund kan følge museets formidling. Ligesom det er også er blevet helt naturligt, at museet i flere år foruden et tæt samarbejde med institutioner nord

for grænsen har opbygget et netværksarbejde med især de slesvig-holstenske fredningsmyndigheder og landsmuseernes afdeling vikingemuseet Hedeby, amtet og kommunen Danevirke, ikke mindst i de fælles bestræbelser på, at få Danevirke og Hedeby med på UNESCO's liste over verdens kulturarv. Mindretallets museums arbejde er til at få øje på. Derfor er det med glæde at museet i slutningen af år 2008 fik besked om at landsregeringen i Kiel, i øvrigt godt hjulpet på vej af SSW's Anke Spooendonk, for første gang i museets historie har bevilliget et klækkeligt tilskud til museets drift og arbejde.

Så er der frit udsyn!

Museets vigtigste udstillingsstykke ligger så at sige lige udenfor døren. Her har museet begivet sig ud i terrænet med en formidlingsform som var påtrængt og nødvendigt. I samarbejde med de ansvarlige myndigheder er betydelige voldafsnit til begge sider af Hærvejen fra 2000 til i dag blevet sat i stand og gjort tilgængeligt for publikum. Skanse 14 fra 1864 er blevet genopført af tyske og danske ingeniøraftdelinger, Hovedvolden er stort set rensat for uønsket bevoksning, Valdemarsmuren er restaureret, så publikum kan tage omkring 85 m af det betydelige kulturmindesmærke i øjesyn og på holmen i den tørlagte Danevirke Sø kan man besøge det sagnomspundne voldsted Thyraborg. I fjor blev et nyt afsnit af volden synliggjort. Takket være A.P. Møller-Fonden var det lykkedes, at erhverve nabogrunden Café Truberg til museet. El-selskabet E.On-Hanse sørgede for nedrivningen af de nærmest faldefærdige bygninger. Nedrivningen

blev gennemført i oktober måned med henblik på at frilægge kampestenmuren fra omkring 737 e. Kr. som bygningerne på Trubergs grund i tidens løb have beskadiget. En prøvegravning viste, at kampestenmuren mod forventning alligevel stod særdeles velbevaret. Faktisk i sin oprindelige fulde højde på omkring 2,5 m. Også murens karakteristiske "sildebensmønster" kunne iagttages flere steder. Fredningsmyndighederne overvejer nu for tiden mulighederne for at gøre et betydeligt stykke af den ualmindelig gamle stenmur med den foranliggende voldgrav synlig for publikum. Hermed vil så endnu et af Hovedvoldens vigtigste bygningsafsnit kunne føjes til formidlingen i den arkæologiske park. Desuden håber arkæologerne på at kunne lokalisere voldporten "Østre Karlegat" og finde begyndelsen af Valdemarsmuren under de planlagte udgravninger.

Nordens største fortidsminde

Tyske og danske myndigheder og institutioner, herunder SSF's museum, er for få år siden gået sammen om et projekt, der skal resultere i at Nordens største fortidsminde Danevirke og Hedeby-området anerkendes som en del af UNESCO's liste over verdens kulturarv. Projektet "Phenomena and Monuments of Viking Culture" blev præsenteret i Landeshaus den 4. februar 2008.

Museumsinspektøren har fra begyndelsen af været involveret i planlægningsarbejdet, der blandt andet omfatter en omfattende beskrivelse af de enkelte voldafsnit, forskningshistorie, fremtidig fredningsplan, koordinering med naturfredningen og formidlingsarbejdet, ligesom museumsinspektøren har plads i den arbejdsgruppe, der formulerer selve ansøg-

ningen til UNESCO-kommissionen. På nuværende tidspunkt deltager Island, Sverige, Danmark, forbundsrepublikken Tyskland, landet Slesvig - Holsten i Projektet. Som noget afgørende nyt har Norge meddelt at ville opstille på den internationale ansøgning med Urnes stavkirke. Canada deltager stadigvæk i samtalerne og på nuværende tidspunkt har både England og Irland signaliseret interesse for projektet. En fælles international ansøgning er omfattende og det er derfor afgjort, at den endelige ansøgning først skal afleveres i februar 2011. Her ligger en hel del arbejde, der venter.

Forbundsdagspræsidenten med flere kom forbi

Et projekt, der bliver til i samarbejde mellem flere lande er noget ganske særligt. Præsidenten for den tyske Forbundsdag, Norbert Lammert var synligt imponeret, da han den 11. juni på invitation af forbundsdagsmedlemmet Wolfgang Börnsen (CDU) aflagde landsdelen et besøg. Politikerne blev vist rundt af Claus von Carnap-Bornheim, direktør for Schleswig-Holsteinische Landesmuseen, og museumsinspektøren og orienteret om de videre planer for UNESCO-projektet Danevirke og Hedeby. Ved denne lejlighed fik de overrakt den seneste udgave af den danske ambassades tidsskrift "Kennzeichen DK". Et særnummer, der netop omhandler projektet og det danske mindretal. Efter besigtigelsen af voldanlægget og museet fik Norbert Lammert mulighed for at mødes med repræsentanter for mindretallet på museet. Her var SSF's formand Dieter Küssner, organisationens generalsekretær Jens A. Christiansen og generalkonsul Henrik Becker Christensen til stede.

Før forbundsdayspræsidenten aflagde Danevirke et besøg havde Europa-parlamentsmedlemmet Ulrike Rodust (SPD) i maj besøgt museet og set den igangværende udgravning af den imponerende kampestensmur på den tidligere Truberg-grund. Hun tilbød, at sørge for, at der kunne komme en udstilling om Danevirke og Hedeby op på gangene i EF-bygningerne i Bruxelles. Ideen faldt i god jord hos det arkæologiske landskontors projektmedarbejder M. Maluck og museets inspektør.

Selvsagt var Danevirke og kulturarvsprojektet også et af hovedemnerne under samtalen i Sankt Hans klostret i Slesvig som Wolfgang Börnsen (CDU) havde inviteret en række museumsfolk, teatermennesker og turistchefen fra amtet og byen Slesvig til i forbindelse med viceminister for kultur og medier, Bernd Neumanns besøg den 5. september, der fandt sted inden mødet med repræsentanter for mindretalsorganisationerne i Flensborg.

Hele Sli-regionen bakker op om kulturarvsprojektet, og politikerne fik ved lejligheden indblik i det bestående netværk og tiltagene i samarbejdet om at lokke flere turister til Slesvigområdet, selvfølgelig også med henblik på at øge besøgstallene i Danevirke og Hedeby.

Mindretalsliv

Takket være en bevilling fra Interreg IVa er der fra august i år igen kommet fart i opbygningen af udstillingen om det danske mindretals historie. René Rasmussen er tiltrådt den 10. august og er straks gået i gang med at designe udstillingsmontrer og har påbegyndt et større indsamlingsprojekt.

Udstillingen skal fortælle det danske mindretals historie fra 1920 op til i dag. Den skal formidle en sammenhængende fortælling om det danske mindretal i Sydslesvig. Den vil på det overordnede plan koncentrere sig om nationalitetskampen og dens udvikling og afvikling. Udstillingens nøgleord om samlivet mellem flertals- og mindretalsbefolkning er: Fra mod hinanden og ved siden af hinanden til med hinanden og for hinanden.

Kronologisk afgrænser udstillingen sig til 1920-2009, men der vil dog kort blive knyttet an til den forudgående nationalitetskamp 1864-1920 og de politiske og militære begivenheder i forbindelse med de slesvigske krige 1848-1850 og 1864. Derved knyttes forbindelsen naturligt til museets allerede eksisterende formidling af Danevirkes historie.

Men uden genstande, ingen udstilling! I de senere år har flere sydslesvigere været på visit på museet med klenodier fra familiegemmerne eller har ryddet pulterkammeret for ting og sager, der kan være med til at illustrere, hvordan det danske mindretal har levet sit liv igennem de seneste 100 år. Det er vi meget glade for! Men en mere systematisk indsamlingskampagne vil blive sat i værk fra september 2009, hvor Danevirke Museum vil kontakte mindretallets foreninger og institutioner med henblik på at samle genstande ind til udstillingsbrug, ligesom også private vil blive opfordret til at bidrage til udstillingen. Hvis udstillingen skal blive interessant og fyldestgørende, så kræver det interessante genstande, der kan aflokkes gode og vedkommende historier, fra alle sider af mindretallets liv.

Indsamlingen er et led i ”Projekt Mindretalsliv” - et større samarbejde under deltagelse af Museum Sønderjylland og det tyske mindretals museer nord for grænsen, foruden SSF, BdN, samt Studiefællesskabet og Arkivet ved Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig og Archiv und historische Forschungstelle der deutschen Minderheit i Aabenraa. Hensigten er at dokumentere og formidle begge nationale mindretals liv og virke, navnlig i tiden efter 1945.

Projektet præsenteres på torsdag den 17. september på det Danske Centralbibliotek med både gætteleg om genstande og billeder, filmklip med fortællere fra det danske og tyske mindretal. Programmet afsluttes med to mindretalsfolk i ilden. Det er interview med Stephan Kleinschmidt fra Sønderborg og Eberhard von Oettingen fra Flensborg.

Når indsamlingsprojektet er afsluttet og udstillingen færdig, vil det danske mindretal have et museum, der ikke blot er en turistattraktion, men også kan bidrage til dets egen selvforståelse.

Det er en stor udfordring at fortælle mindretallets historie ved hjælp af genstande. Det kræver ikke mindst medvirken fra mindretallet selv. Derfor skal der lyde endnu en opfordring til alle sydslesvigere om at kigge en ekstra gang i pulterkammeret, om ikke der skulle ligge en spændende ting og samle støv. Næsten alle genstande vil blive modtaget med taknemmelighed.

René Rasmussen har bidraget med fire kapitler om tidsrummet 1864-1945 i bogen ”Sydslesvigs danske historie”, som blev præsenteret den 15. september. Bogen er udgivet af Studiefæl-

lingen ved Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig og er redigeret af Lars N. Henningsen, der har skrevet kapitlerne om tiden indtil 1864. Den rummer desuden bidrag af Martin Klatt (1945-1955) og Jørgen Kühl (1955-2009). Bogen er på i alt 356 sider og indeholder 254 illustrationer.

Sommersjov og alvors leg

Danevirke Museum har også i denne sæson nydt godt af mediernes bevågenhed der har fulgt godt med i det der skete omkring museet.

Som noget særligt har museumsinspektøren fået lov til at deltage i en holdfuld radioprogrammer, som Radio Syd udsendte tidligt om morgenen i løbet af sommeren. Programmerne omhandlede Danevirke Museums udstillinger, Danevirke og Hedeby og minsandten også om Vestkystens stormfloder. En anden historie lytterne fik omhandlede Danevirkes kanoner.

Den Slesvigske Vognsamling i Haderslev og Dybbølcentret, der begge er del af Museum Sønderjylland er gået sammen med Dannevirke Museum om at få bygget en kanonlavet med tilhørende forestilling. Forestillingen deles Dybbøl og Danevirke om. Tøjhusmuseet har lovet et kanonrør til lavetten som siden kommer til at stå på den gamle danske skanse 14. De tre slesvigske museumsledere fortalte i fællesskab om projektet mens vognsamlingens frivillige arbejds hold af stelmagere, tømrer og smede gik til sagen med hård hals.

Museumsinspektøren har ellers aftjent sin værnepligt. I forbindelse med, at Totalforsvarsregion Fyn, Syd- og Sønderjylland og den tilsvarende tyske Verteidigungsbezirkskommando syd for grænsen indgik partnerskabs

aftaler, kom en indbydelse til at holde indlæg om kong Valdemar, Danevirke og Sprogø. Ved denne lejlighed fik museumsinspektøren i sommers lov til at overnatte på marinehjemmeværnsskolen i Slipshavn. De to forsvarskommandoer har en aftale om at se Danevirke under et besøg i oktober måned.

Også de tyske, østrigske og danske soldater der står for at sætte krigergrave fra de Slesvigske Krige i stand har lige besøgt Danevirke og fået en rundvisning.

Vikingemarked

Den første weekend i juli havde den slesvigske vikingeforening ”Opinn Skjold” og museet igen indbudt til vikingemarked. De slesvigske vikinger havde kantet vejen op til Valdemarsmuren med telte og boder. Håndværkerne havde travlt, såvel bensmede som træskærere. Drejbænken snurrede og det boblede i sejdgryderne (sejden viste sig senere skulle bruges til at farve garn i). Publikum fik som sædvanlig lov til at være med. Du der! Rør lige suppen eller bag et brød, eller kunne du tænke dig selv at lave en glasperle. Her var tilbud til såvel store som små. Vejret var med os og godt 2000 besøgende gæstede det populære arrangement. Og selvfølgelig var der igen koncert på græsplænen foran volden.

Heller ikke stafetløbet på tværs af Sydslesvig, ”Lauf zwischen den Meeren”, den 6. juni, gik stille for sig. 700 løbere byttede stafet ved museet. Et par hundrede tilskuere havde taget opstilling langs med indhegningerne der kantede løbebanen og heppede på løberne på deres forskellige favorithold. Arrangørerne havde sørget for boder og telte med serviceindretninger for idrætsfolkene. Hele Dannevirke by syntes at

være på banen denne formiddag, og mange fik både tid til at nyde en grillpølse og et kig ind på museet. Få timer senere var det hele forbi alt pakket sammen. Arrangementet lå i Danevirke kommunes regi og vi håber at kunne fortsætte denne succes igen ved løbet der skal finde sted til næste år igen.

Også vore ferieafløserne, Lena og Celine, der efterhånden i nogle år har passet receptionen når Kirsten Matzen har fri, fik Flensborg Avis’ udelte opmærksomhed. De to Sydslesvig-piger fik lejlighed til at fortælle om sig selv men også om arbejdsforholdene på Museet. Det er hyggeligt at arbejde her i ferien fortalte de og man møder mange spændende mennesker.

Tak til alle der er med til at gøre museet til en spændende og alsidig arbejdsplads. De besøgende, alle der har ydet finansiel støtte, øget museets samlinger eller der, som vore frivillige medarbejdere, aldrig er blege for, at hjælpe med råd og dåd.

Til sidst skal I høre nogle sætninger, som blev skrevet i vores gæstebog på museet:

”Imponerende med alle de oplysninger og billeder I har!

Det morede selv min lillesøster og mig, at være her!

Man bliver meget klog af informationerne!

Tak for kigget

Kathrine”

Beretning fra Det Humanitære Udvalg ved Leif Volck Madsen

I det omfang, vi i det humanitære udvalg overhovedet har noget, man kan kalde vort basisarbejde, må det nok være det klubarbejde, der foregår overalt i landsdelen, men som udvalget i virkeligheden ikke har så forfærdelig meget at gøre med til daglig, når alt går vel. Så passer klubberne nemlig sig selv, ledet af lokale energiske og dygtige ledere og deres medhjælpere.

Der er p.t. 47 af sådanne ældreklubber i Sydslesvig - i Flensborg by 14, i Flensborg amt 11, i Sydtønder amt 11, i Gottorp amt 8 og i Rendsborg-Egernfælde amt 3 klubber. De er meget forskellige, både hvad størrelse og programtilbud angår. Der er store klubber, der mødes en gang om ugen omkring foredrag og underholdning, diverse spil og undervisning i husflid m.m.

Der er klubber, der mødes hver 14. dag eller en gang om måneden til kaffe og Klönschnack, lidt kortspil eller banko, hvis de er mange nok til det, og det kan være i vore forsamlingshuse, i kirkernes menighedslokaler eller i private hjem.

De fleste klubber har også en årlig udflugt på programmet, enten alene eller sammen med en eller flere naboklubber, og arbejdet finansierer de i høj grad selv med lidt brugerbetaling i varierende størrelse. Såfremt de fører en slags dagbog over deres mødeaktivitet, hvad vi opfordrer dem til, og indsender den halvårligt til bysekretariatet i Flensborg, der også fungerer som sekretariat for det humanitære udvalg, så har de mulighed for at få et beskedent tilskud

pr. mødedeltager fra SSF, og så får de samtidig også del i det beløb, som det humanitære udvalg har mulighed for at tildele klubberne ved juletid.

Disse penge stammer fortrinsvis fra afkastet af små legater under grænseforeningen, så denne sum har de sidste par år lidt alvorligt af skrump. Renteniveauet har bevirket, at der blev mindre og mindre at gøre godt med; alligevel har klubberne været glade for at modtage denne julecheck, og mange har meldt tilbage, at den i høj grad har været med til at betale for den årlige udflugt.

I udvalget prøver vi på hele tiden at holde så god kontakt med de enkelte klubber, at de altid er klar over, at de kan henvende sig til udvalget, hvis de skal have hjælp til løsningen af særlige problemer, men vi gør også opmærksom på, at de samtidig er en del af det lokale SSF-arbejde, så de lokale distrikter må også have et medansvar for dette arbejde. Det er bestemt vores indtryk, at det fungerer gnidningsløst overalt.

Se, alle disse udmærkede mennesker, der ude i klubberne gør et stort arbejde for at holde sammen på et fællesskab og give det et meningsfyldt indhold, de gør det jo aldeles frivilligt og ulønnet. I det humanitære udvalg siger vi dem tak for deres indsats ved en gang om året at invitere dem på en fin **udflugt**.

Den 17. september 2008 var der en busfuld + et par privatbiler, der kørte ud til Tydal, hvor vi fik en rundvisning på området og i spejdmuseet

ved Torben Kvist og Roland von Oettingen, og hvor der også var et fint kaffebord forberedt for os.

Derefter kørte vi til Dansk Seniorcenter i Tarp, hvor vi blev modtaget af Helmut Lothar, som fortalte om institutionen, og der var mulighed for at se en enkelt af de smukke lejligheder og nogle af de fælles faciliteter. Til slut spiste vi en god middag i husets restaurant. En dejlig dag - som en tak til de mange klubledere og deres medhjælpere.

Flensborg bys Senioruge fra den 27. oktober til den 2. november 2008 havde igen lagt sine infodage til Tyske Hus. Udvalget var repræsenteret med fotos og noget infomateriale på et par plancher. Anette Sørensen fra udvalget var tovholder, godt assisteret af nogle af de aktive pensionister.

Men spørgsmålet er, om det hele er umagen værd, når det er sådan, at infodagen ikke kan være den samme dag som basardagen - for det er den dag, der kommer folk. Jeg var dernede på infodagen, og der var i sandhed langt mellem gæsterne foran boderne! Desværre har Tyske Hus ikke plads til begge dele på samme dag, men der var rimelig stor utilfredshed med arrangementet. Det har byen fået at vide - så vi må se, hvad byen finder på.

Seniorernes amtsfester blev atter i år afviklet 3 forskellige steder i løbet af oktober måned, og alle 3 steder havde sekretariaternes folk lagt et stort arbejde i at give vore ældre medlemmer en festlig eftermiddag. De elsker musik, de gamle - det er der slet ingen tvivl om, men hvis det er meningen, at gæsterne skal kunne synge med,

hvad de også gerne vil, så dur det bare ikke, når de kommer med et stort udvalg af danske slagere fra 50'erne, kendt fra giro 413!, i hvert fald ikke i det sydlige Sydslesvig, for de kender dem ikke! Her er det så bedre med noget munter instrumentalmusik.

Udvalgets **'gule folder'**, som sagtens kan være både hvid og grøn, er jo frem for noget andet udvalgets ansigt udadtil. De to udgaver - efterårs- og forårsudgaven - rummer stort set udvalgets samlede tilbud.

Efteråret 2008 så således ud:

Tirsdag den 9. september var der udflugt langs den gamle grænse - med en fhv. tolder som guide; det var bestemt ikke kedeligt.

Onsdag den 8. oktober fortalte Alfred Mejenborg om sin opvækst i Flensborg og dagliglivet i mindretallet.

Tirsdag den 28. oktober var der sangeftermiddag med Johann Herold.

Onsdag den 12. november tog Dieter Joern fra Egernefælde (gammel flensborgdreng) os med til ishavet ombord på en russisk isbryder.

Onsdag den 10. december kom forfatteren Runa Kähler og fortalte bl.a. om sin barndoms jul på Fyn og meget andet - til både smil og eftertanke.

Foråret 2009 bød bl.a. på:

Onsdag den 14. januar fik vi et festfyrværkeri om medicinsk humor ved fhv. overlæge Ole Helmig. Det var ikke for sarte sjæle - især ikke hvis man stod lige over for at skulle indlægges -, men morsomt var det!

Onsdag den 4. februar gav Forsamlingshus-teatret os 'En på lampen' - en forestilling om PH. FIN-fin.

Onsdag den 11. februar fortalte W. L.

Christiansen om sin og sin families spændende historie mellem to kulturer i grænselandet.

Onsdag den 11. marts så vi Sct Georg og ikke mindst dragen på tusind måder i danske kirker. Det var Kirsten Gammelgaard, der havde været på opdagelse i kirker overalt i landet.

Onsdag den 13. maj havde vi besøg af Bodil og Wolfgang Dibbern, der med billeder og sang førte os gennem lidt vort lands vemodige historie.

Onsdag den 10. juni kom Finn Slumstrup humpende på sit læderede ben efter årsmødefaldet og aflagde 'et mediemenneskes bekendelser' - om et liv i mediernes tjeneste.

Vi synes selv, at vi har kunnet tilbyde et godt og varieret program, og der har da også alle eftermiddage været god og tilfredsstillende tilslutning. Normalt bliver møderne afviklet i Flensborghus, men skulle der en enkelt gang være optaget i den store sal, så har vi heldigvis Centralbiblioteket i baghånden, som gæstfrit tager imod os. Det kommer vi i øvrigt til at benytte os adskillige gange i den indeværende sæson.

I april måned var der ikke noget arrangement, men det skyldtes, at vi fra den 1. til den 7. april var på **højskoleophold i Nr. Nissum**. 'Livet er en morgengave' var temaet, og vi hørte gode og muntre og lærerige foredrag, garneret af sang og musik ikke mindst ved skolens forstander Erik Sommer, der jo selv har skrevet adskillige nye melodier til både sange og salmer.

Det var en meget fin uge - med udflugter til Nr. Vosborg og Venø, og der var 47 deltagere med fra Sydslesvig. Det var selvfølgelig en dyr tur, og vi havde fået tilsagn fra SSF om et

klækkeligt tilskud pr. person, men Orla Møller og Jørgen Pejtersen fra udvalget fandt frem til og ansøgte så vidt jeg husker omkring 40 fonde i Danmark og hernede, og vi fik faktisk så mange positive tilbagemeldinger, at vi kunne klare turen uden at gøre brug af SSF's tilbud. Og, ja, vi har faktisk en pæn sum tilbage at gøre godt med, når vi til næste år vil forsøge at komme på højskole igen. Men skulle vore egne midler ikke slå til denne gang, så håber vi selvfølgelig på SSF's velvilje.

Og så lidt om vore andre aktiviteter:

Værestedet på Flensborghus danner stadig rammen om hyggeligt samvær hver tirsdag eftermiddag i ca. 3 timer. Et sted mellem 15 og 20 mennesker mødes til en snak og til spil af alskens art. Anette Sørensen har opsyn med det hele, men brugerne er efterhånden blevet gode til at klare det meste selv. De to gode billardborde, der står til rådighed for værestedets gæster, kunne dog p.t. godt blive brugt noget mere.

Økonomisk hviler værestedet i sig selv ved hjælp af brugerbetalingen, som er ganske beskedent, og i år blev der endda råd til at gennemføre en tur til Sønderborg med besøg i Alsion. Det var vist en meget fin tur.

Pensionistgymnastikken måtte i foråret 2009 indskrænkes til kun et hold, da den ene af de to instruktører efter mange års prisværdig indsats ønskede at stoppe, og det lykkedes os ikke at finde nogen erstatning. Men Edel Linke fortsatte med sit onsdagshold i Engelsby-Centret, og der er mig bekendt også rigtig god tilslutning til det. Men hvis pensionister skal nå alt det, de gerne

vil nu om stunder, så er de sandelig også nødt til at sørge for at være i form!

Motion får de sandelig også, når de mødes til seniordansen. Det ligner livsglæde pur, når de under Signe Andersens ledelse kaster sig ud i dansens strabadser og fornøjelser en 6-8 gange i løbet af en sæson. Blot er de ikke så glade for at blive 'forvist' til centralbibliotekets sal; der er simpelthen for lavloftet derovre.

Og mens vi er ved motionen: *Traveturene i grænselandet* under Torben Kvist' ledelse er også blevet gennemført forskellige steder i vor slesvigske hjemstavn. Det er traveture på en 5-10 km, og det foregår i et adstadigt tempo og i smukke omgivelser og altid med en grundig orientering om landskabstype og vegetation. Desværre døjer Torben Kvist med en dårlig ryg, så vi har måttet gå turene uden ham de sidste par gange. Han håber dog stadig på, at han kan være med igen - de ture vil vi nødtigt undvære. Indtil nu har det været gratis at deltage, men fra og med denne sæson har vi også her indført en beskednen brugerbetaling, og det er der ingen, der indtil nu har brokket sig over.

Men det er jo som bekendt ikke kun kroppen, der skal holdes i gang; det skal hovedet også, og ifølge Kirsten Jensen er der ikke noget, der er så godt for de slidte små grå celler som at gå i gang med at lære et nyt sprog. Så derfor tilbød hun *russiskundervisning!* Der meldte sig 16 deltagere, der altså skulle lære både nye bogstaver og nye lyde, og holdet voksede i foråret til 18 og blev så kaldt begynderhold 2!

Deltagernes entusiasme tæller ganske tydeligt mere for vores udmærkede lærer end holdets

sproglige resultater, men efter to sæsoners undervisning er så godt som alle på holdet i stand til på russisk at sige: Putin er en kommunist - og det er da en meget nyttig sætning.

Kirsten Jensen fortsætter nu med to hold: et for absolutte begyndere og et for begyndere 3!!

De aktive pensionister mødes stadig i de to hold - Karen Hansen leder onsdagsholdet og undertegnede torsdagsholdet. Vi mødes om kursusrækker på hhv. 20 og 30 timer, der indeholder foredrag, diskussioner, ekskursioner og institutions- og virksomhedsbesøg. Disse kurser sorterer under voksenundervisningen, og kursisterne betaler den til enhver tid gældende timetakst.

Torsdagsholdet slutter altid året af med en flere-dages-ekskursion til et spændende område nord eller syd for grænsen. I år gik turen til Wismar, hvor vi især beskæftigede os med den nordtyske 'Backsteingotik', der er så fornemt repræsenteret i denne nu meget smukt restaurerede by. Også til denne tur kunne det humanitære udvalg yde et beskedent tilskud.

Støttekredsen - dvs. de ca 35 mennesker, der har påtaget sig det vigtige arbejde både at assistere personalet og løse bestemte opgaver i hverdagen for beboerne på det, der indtil for ganske nylig hed dansk alderdomshjem, men som nu, efter om- og udbygningen hedder *dansk Ældrecenter* - denne støttekreds yder stadig en stor og i høj grad påskønnet indsats til glæde for både beboere og personale, der derved kan blive frigjort til at tage sig af de fagligt tungere opgaver.

Det er Kæthe Kühl, der nu sammen med centerlederen, tilrettelægger dette arbejde.

Til slut skal det nævnes, at sundhedstjenestens repræsentant i det humanitære udvalg i dag er Kerstin Reich, således at udvalget i dag består af følgende 9 personer: Annkatrin Bracke, Lyksborg, Kæthe Kühl, Harreslev, Orla Møller, Harreslev, Elva Thorup Nielsen, Flensborg, Roland von Oettingen, Husby, Jørgen Pejtersen, Flensborg, Kerstin Reich, Flensborg, Anette Sørensen, Flensborg og undertegnede, Leif Volck Madsen, Harreslev.

Vi har et godt og muntert samarbejde i udvalget, og der skal lyde en stor tak for det, og ikke mindst en stor tak til 'vores' sekretær Helga Dittrich i bysekretariatet. Hun er hjælpsomheden og tjenstvilligheden selv - og så husker hun alt det, som vi andre glemmer. Tak for et godt samarbejde.

Medlemstal
Medlemsbevægelser
Alderspyramider
Mødestatistik
De tilsluttede organisationers medlemsstatus

Medlemstal 2008

	01.01.08	01.04.08	01.07.08	01.10.08	31.12.08	01.09.09
Flensborg by	4.109	4.113	4.126	4.139	4.127	4.108
Flensborg amt	3.204	3.251	3.274	3.289	3.281	3.260
Sydtønder amt	1.157	1.126	1.114	1.146	1.127	1.129
Husum amt	1.163	1.113	1.121	1.125	1.104	1.111
Ejdersted amt	520	515	511	515	524	539
Gottorp amt	1.800	1.787	1.788	1.810	1.802	1.805
Rendsborg/Egernfælde amt	1.221	1.225	1.337	1.343	1.350	1.363
Sydslesvig i alt	13.174	13.130	13.271	13.367	13.315	13.315
Friserne	604	602	605	600	598	612
I alt	13.778	13.732	13.876	13.967	13.913	13.927

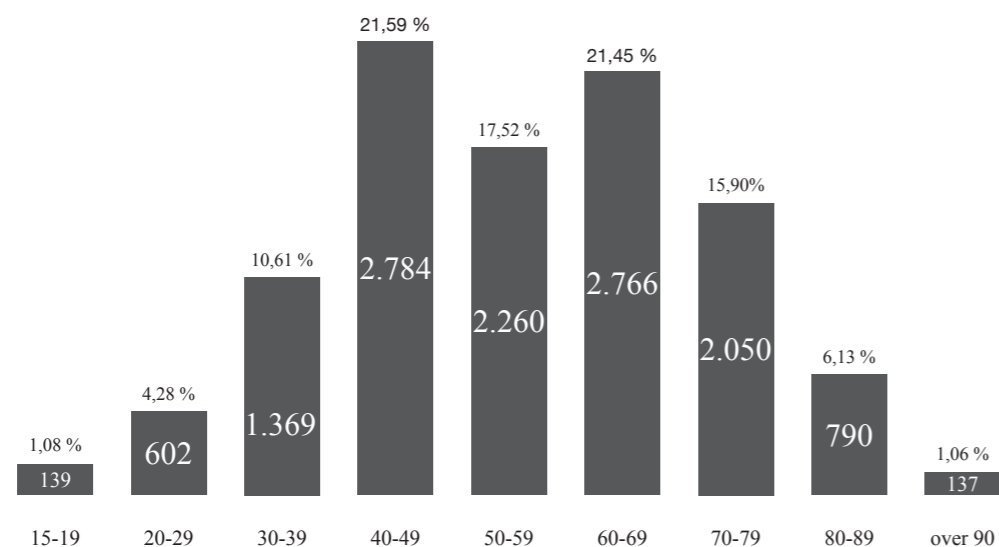
Medlemsbevægelser 2008

	Nyoptagelser	Afgået ved døden	Flyttet nordpå	Flyttet sydpå	Flyttet ukendt	Anden årsag	Ingen betaling	Afgang i alt	01.01.2008	31.12.2008
Flensborg by	228	72	6	7		88	36	209	4.109	4.127
Flensborg amt	150	38	6	2	7	48	11	112	3.204	3.281
Sydtønder amt	62	10	1		1	76		88	1.157	1.127
Husum amt	48	11	3		1	71	14	100	1.163	1.104
Ejdersted amt	31	3				30	1	34	520	524
Gottorp amt	102	29	4	4	6	49	12	104	1.800	1.802
Rendsborg/Egernfælde amt	168	13		1	1	38	1	54	1.221	1.350
Sydslesvig i alt	789	176	20	14	16	400	75	701	13.174	13.315
Friserne	6	4				8		12	604	598
I alt	795	180	20	14	16	408	75	713	13.778	13.913

Antal børn under 15 år

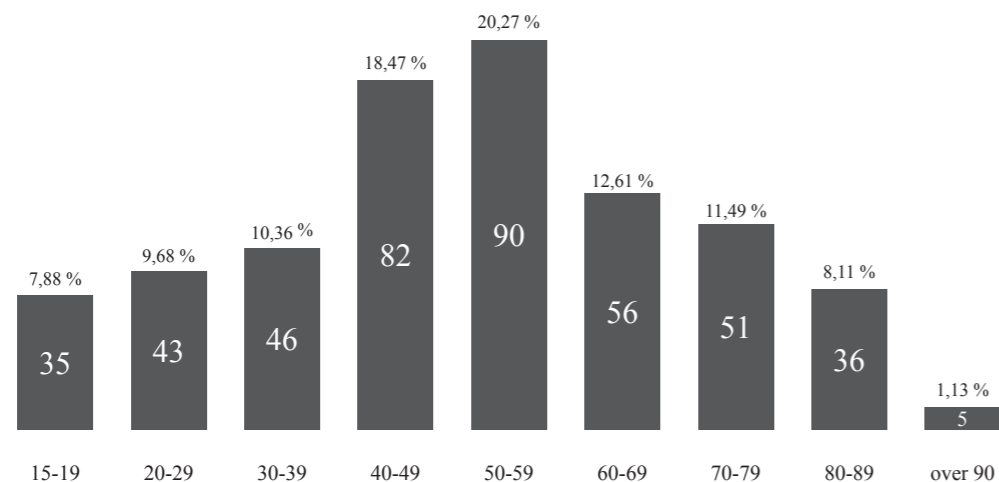
Flensborg by	133
Flensborg amt	345
Sydtønder amt	213
Husum amt	286
Ejdersted amt	67
Gottorp amt	599
Rendsborg/Egernfælde amt	608
I alt	2.251

Alderspyramide - SSF medlemmer pr. 21.09.2009

Bemærkning: Tallene i søjlen er de faktuelle tal. Værdien over søjlen gengiver den procentvise fordeling.

Alderspyramide - Friisk Foriining pr. 21.09.2009

Bemærkning: Tallene i søjlen er de faktuelle tal. Værdien over søjlen gengiver den procentvise fordeling.

Mødestatistik årsbasis 2008

	2008		2007	
	møder	deltagere	møder	deltagere
SSF Flensborg by				
1. Amtsfester, amtsstillidsmandsmøder og amtsgeneralforsamlinger	3	182	3	186
2. Distriktsgeneralforsamlinger	10	239	10	308
3. Foredrag - lysbilleder/film	3	144	6	241
4. Distriktsfester, medlemsmøder m. underholdning, amatørteater, musikaftener	12	855	10	656
5. Adventsmøder/julemøder	9	767	9	782
6. Lottoaftener	10	1.063	13	1.311
7. Plattysk teater	1	128	1	133
8. Dagligstuemøder	66	527	60	442
9. Møder for de ældre (ikke ældreklubarrangementer)	3	287	3	327
10. Udflugter til Danmark	3	93	5	201
11. Udflugter i Sydslesvig og sydpå	8	318	10	333
12. Besøg hos/fra venskabskredse/fadderskaber	2	45	7	94
13. Andre aktiviteter/kreative tiltag/arrangementer (f.ek. café, børneeftermiddage)	49	2.141	65	2.523
14. Årsmøder	6	667	5	627
I alt	185	7.456	207	8.164

	2008		2007	
	møder	deltagere	møder	deltagere
SSF Flensborg amt				
1. Amtsfester, amtsstillidsmandsmøder og amtsgeneralforsamlinger	21	384	12	418
2. Distriktsgeneralforsamlinger	21	483	20	361
3. Foredrag - lysbilleder/film	41	778	8	198
4. Distriktsfester, medlemsmøder m. underholdning, amatørteater, musikaftener	159	3.146	93	3.236
5. Adventsmøder/julemøder	19	503	22	759
6. Lottoaftener	11	1.015	15	1.172
7. Plattysk teater				
8. Dagligstuemøder	58	288	4	51
9. Møder for de ældre (ikke ældreklubarrangementer)	3	128	2	121
10. Udflugter til Danmark	10	422	4	122
11. Udflugter i Sydslesvig og sydpå	17	452	10	247
12. Besøg hos/fra venskabskredse/fadderskaber	8	75	4	223
13. Andre aktiviteter/kreative tiltag/arrangementer (f.ek. café, børneeftermiddage)	10	126	19	1.497
14. Årsmøder	12	1.121	16	1.381
I alt	390	8.921	229	9.786

Mødestatistik årsbasis 2008

	2008		2007	
	møder	deltagere	møder	deltagere
Gottorp amt				
1. Amtsfester, amtmøder og amtsgeneralforsamlinger	6	699	6	721
2. Distriktsgeneralforsamlinger	24	424	26	489
3. Foredrag - lysbilleder/film	19	232	19	236
4. Distriktsfester, medlemsmøder m. underholdning, amatørteater, musikaftener	166	1.954	188	2.231
5. Adventsmøder/julemøder	20	667	15	498
6. Lottoaftener	14	832	18	936
7. Plattysk teater				
8. Dagligstuemøder	16	142	18	152
9. Møder for de ældre (ikke ældreklubarrangementer)	2	300	1	150
10. Udflugter til Danmark	6	94	5	79
11. Udflugter i Sydslesvig og sydpå	19	435	18	519
12. Besøg hos/fra venskabskredse/fadderskaber	3	69	5	59
13. Andre aktiviteter/kreative tiltag/arrangementer (f.ek. café, børneeftermiddage)				
14. Årsmøder	9	3.339	9	3.280
I alt	304	9.187	328	9.350

	2008		2007	
	møder	deltagere	møder	deltagere
Husum amt				
1. Amtsfester, amtmøder og amtsgeneralforsamlinger	3	365	3	330
2. Distriktsgeneralforsamlinger	6	159	7	112
3. Foredrag - lysbilleder/film	14	205	30	464
4. Distriktsfester, medlemsmøder m. underholdning, amatørteater, musikaftener	33	1.124	47	1.501
5. Adventsmøder/julemøder	7	169	7	183
6. Lottoaftener	5	400	6	370
7. Plattysk teater				
8. Dagligstuemøder				
9. Møder for de ældre (ikke ældreklubarrangementer)	5	561	5	443
10. Udflugter til Danmark	3	32	5	115
11. Udflugter i Sydslesvig og sydpå	7	232	10	201
12. Besøg hos/fra venskabskredse/fadderskaber	4	39	6	150
13. Andre aktiviteter/kreative tiltag/arrangementer (f.ek. café, børneeftermiddage)	161	6.520	147	4.182
14. Årsmøder	4	698	5	623
I alt	252	10.504	278	8.674

Mødestatistik årsbasis 2008

	2008		2007	
	møder	deltagere	møder	deltagere
Sydtønder amt				
1. Amtsfester, amtmøder og amtsgeneralforsamlinger	4	266	4	292
2. Distriktsgeneralforsamlinger	11	278	11	209
3. Foredrag - lysbilleder/film	6	182	7	256
4. Distriktsfester, medlemsmøder m. underholdning, amatørteater, musikaftener	62	2.526	58	2.463
5. Adventsmøder/julemøder	9	268	9	274
6. Lottoaftener	14	1.632	14	1.566
7. Plattysk teater				
8. Dagligstuemøder				
9. Møder for de ældre (ikke ældreklubarrangementer)	1	72	1	86
10. Udflugter til Danmark	14	332	18	276
11. Udflugter i Sydslesvig og sydpå	22	548	12	425
12. Besøg hos/fra venskabskredse/fadderskaber	4	156	3	125
13. Andre aktiviteter/kreative tiltag/arrangementer (f.ek. café, børneeftermiddage)	12	218		
14. Årsmøder	5	757	6	865
I alt	164	7.235	143	6.837

	2008		2007	
	møder	deltagere	møder	deltagere
Ejdersted amt				
1. Amtsfester, amtmøder og amtsgeneralforsamlinger	2	89	2	109
2. Distriktsgeneralforsamlinger	4	68	4	65
3. Foredrag - lysbilleder/film	5	62	5	60
4. Distriktsfester, medlemsmøder m. underholdning, amatørteater, musikaftener	34	567	36	594
5. Adventsmøder/julemøder	4	213	4	198
6. Lottoaftener	1	68	2	119
7. Plattysk teater				
8. Dagligstuemøder				
9. Møder for de ældre (ikke ældreklubarrangementer)	2	75	3	84
10. Udflugter til Danmark	2	49	2	68
11. Udflugter i Sydslesvig og sydpå	3	72	2	36
12. Besøg hos/fra venskabskredse/fadderskaber	1	8	1	8
13. Andre aktiviteter/kreative tiltag/arrangementer (f.ek. café, børneeftermiddage)	11	650	11	559
14. Årsmøder	2	905	2	165
I alt	71	2.826	74	2.065

Mødestatistik årsbasis 2008

	2008		2007	
	møder	deltagere	møder	deltagere
Rendsborg/Egernførde amt				
1. Amtsfester, amtstillidsmandsmøder og amtsgeneralforsamlinger	4	120	2	61
2. Distriktsgeneralforsamlinger	8	146	8	143
3. Foredrag - lysbilleder/film	8	221	18	421
4. Distriktsfester, medlemsmøder m. underholdning, amatørteater, musikaftener	23	1.120	32	1.890
5. Adventsmøder/julemøder	10	680	7	246
6. Lottoaftener	6	630	6	573
7. Plattysk teater				
8. Dagligstuemøder			23	182
9. Møder for de ældre (ikke ældreklubarrangementer)	2	120	1	48
10. Udflugter til Danmark	3	145	3	114
11. Udflugter i Sydslesvig og sydpå	3	104	12	375
12. Besøg hos/fra venskabskredse/fadderskaber				
13. Andre aktiviteter/kreative tiltag/arrangementer (f.ek. café, børneeftermiddage)	30	800	78	811
14. Årsmøder	7	1.825	7	1.553
I alt	104	5.911	197	6.417

De tilsluttede organisationers medlemsstatus

	2004	2005	2006	2007	2008
Borgerforeningen	180	180	188	196	205
Dansk Erhvervsforening i Sydslesvig	178	164	168	172	178
Dansk Kirke i Sydslesvig	6.832	6.758	6.726	6.547	6.431
Dansk Sportsfiskerklub, Flensborg	14	12	nedlagt	-	-
Dansk Tunghøreforening	12	11	nedlagt	-	-
De sydslesvigske Husmoderforeninger/Aktive Kvinder	805	790	760	760	698
Den slesvigske Kvindeforening	875	842	837	821	762
Duborg-Samfundet	Kan ikke opgøres	Kan ikke opgøres	Kan ikke opgøres	Kan ikke opgøres	Kan ikke opgøres
Flensborg danske Journalistforening	30	35	40	32	33
Foreningen NORDEN, Sydslesvig Afdeling	387	423	433	428	421
Fælleslandboforeningen for Sydslesvig	242	255	250	250	257
Gamles Værn	204	176	185	152	113
Harreslev Amatørscene	54	56	57	56	67
Hejmdal Blæseorkester	54	55	54	55	57
Historisk Samfund, Sydslesvigs Amtskreds	149	147	119	118	118
Sct. Georgs-Gildet	51	47	42	37	32
Slesvigsk Kreditforening	1.634	1.602	1.548	1.527	1.391
Sprogforeningen i Sydslesvig	483	530	583	595	622
St. Knuds-Gildet	75	80	85	85	81
Sydslesvigs danske Kunstforening	208	244	247	236	259
Sydslesvigs Museumsforening	140	140	141	164	164
Sydslesvigs Skak Kreds	43	43	37	40	21
Sydslesvigsk Selvhjælp (SSH)	94	100	90	90	106
Sønderjysk Arbejder Forening (SAF)	94	89	88	62	56
Slesvig Folkekor	-	-	-	28	31
Torsdagskoret	48	43	46	43	45

Regnskab 2008
Revideret budget 2009
Budget 2010

Godkendt af SSF's hovedstyrelse
den 10. marts 2009

Grønt Regnskab 2009

GENERALSEKRETÆREN

19. februar 2009
JAC/JSJ

Ledelsespåtegning

Forretningsudvalget har dags dato behandlet og godkendt årsregnskabet for 2008 for Sydslesvigsk Forening e.V.

Årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med Undervisningsministeriets bekendtgørelse af 2. december 2002 om regnskab og revision for sydslesvigske foreninger og institutioner, der modtager støtte fra Undervisningsministeriet. Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, således at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver, finansielle stilling samt resultat.

Årsregnskabet indstilles til hovedstyrelsens godkendelse den 10. marts 2009.

Jens A. Christiansen

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS PÅTEGNING

Revision af årsregnskabet

Vi har revideret årsregnskabet for Sydslesvigsk Forening for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2008, omfattende ledelsespåtegning, årsberetning, anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter. Årsregnskabet aflægges efter "Bekendtgørelse nr. 978 om regnskab og revision for sydslesvigske foreninger og institutioner, der modtager støtte fra Undervisningsministeriet af 2. december 2002", således som foreningen har fortolket denne i beskrivelsen af anvendt regnskabspraksis, vi henviser til årsregnskabet side 15-17. Vor revision af årsregnskabet omfatter perioden 1. januar 2008 til 31. december 2008 samt sammenligningstal for 2007. Øvrige talmæssige oplysninger, herunder oplysninger om budgetter, er ikke omfattet af vor revision.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med Bekendtgørelse nr. 978 af 2. december 2002. Dette ansvar omfatter udformning, implementering og opretholdelse af interne kontroller, der er relevante for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Revisors ansvar og den udførte revision

Vort ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vor revision. Vi har udført vor revision i overensstemmelse med danske revisionsstandarder. Disse standarder kræver, at vi lever op til etiske krav samt planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet ikke indeholder væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter handlinger for at opnå revisionsbevis for de beløb og oplysninger, der er anført i årsregnskabet. De valgte handlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor interne kontroller, der er relevante for foreningens udarbejdelse og aflæggelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede efter den anvendte regnskabsmæssige begrebsramme, med henblik på at udforme revisionshandling, der er passende efter omstændighederne, men ikke med det formål at udtrykke en konklusion om effektiviteten af foreningens interne kontrol. En revision omfatter endvidere stillingtagen til, om den regnskabspraksis, der er anvendt af ledelsen, er passende i forhold til den anvendte regnskabsmæssige begrebsramme, og om de regnskabsmæssige skøn, der er udøvet af ledelsen, er rimelige, samt en vurdering af den samlede præsentation af årsregnskabet.

Det er vor opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vor konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vor opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af foreningens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2008 samt af resultatet af foreningens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2008 i overensstemmelse med den anvendte regnskabsmæssige begrebsramme herunder Bekendtgørelse nr. 978 af 2. december 2002.

Erklæring om udført forvaltningsrevision

I forbindelse med den finansielle revision af årsregnskabet for regnskabsåret 1. januar 2008 – 31. december 2008 for Sydslesvigsk Forening har vi foretaget en vurdering af, hvorvidt der for udvalgte områder er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af foreningens aktiviteter, og at oplysningerne om mål og resultater er dokumenterede og dækkende for foreningens virksomhed i 2008.

Ledelsens ansvar

Foreningens ledelse har ansvaret for, at der etableres retningslinier og procedurer, der sikrer, at der tages skyldige økonomiske hensyn ved foreningens forvaltning, og at oplysningerne i årsregnskabet om mål og resultater er dokumenterede og dækkende for Sydslesvigsk Forenings virksomhed i 2008.

Revisors ansvar og den udførte forvaltningsrevision

I overensstemmelse med god offentlig revisionskik, jf. Bekendtgørelse nr. 978 af 2. december 2002 har vi for udvalgte forvaltningsområder undersøgt, om Sydslesvigsk Forening har etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning. Vi har endvidere stikprøvevis gennemgået oplysningerne i årsregnskabet om mål og resultater for Sydslesvigsk Forening.

Konklusion

Ved den udførte forvaltningsrevision er vi ikke blevet bekendt med forhold, der giver os anledning til at konkludere, at forvaltningen i 2008 på de områder, vi har undersøgt, ikke er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde, eller at oplysningerne i årsregnskabet om mål og resultater ikke er dokumenterede og dækkende for Sydslesvigsk Forenings virksomhed i 2008.

Padborg, den 19. februar 2009

Sønderjyllands Revision
Statsautoriseret revisionsaktieselskab

Claus Thomsen
Statsaut. revisor

H.P.O. Wirtschaftspartner

Ralf Hansen
Steuerberater

Regnskabs- og revisionsudvalgets beretning

Sydslesvigsk Forenings årsregnskab for 2008 er revideret. På et møde den 19. februar 2009 fik Regnskabs- og revisionsudvalget forelagt det reviderede regnskab, og udvalget har konstateret, at regnskabet 2008 er opstillet jf. bogholderiets tal. Revisionen har fremlagt deres bemærkninger til fornævnte årsregnskab, og Regnskabs- og revisionsudvalget har gennemgået regnskabet.

Udvalget kan konstatere, at bemærkningerne fra tidligere års beretninger er fulgt op: Etablering af en automatisk statuskontrol, sikring af en effektiv kontingentafregning via alle amter, sikring af de tilsluttede organisationers aktuelle årsregnskaber og aktuelle frigørelsesattester er fulgt op.

Regnskabs- og revisionsudvalget kan tilslutte sig revisionens anbefaling om, at der arbejdes videre med:

- Nedskrivning af ejendomme og kapitalkonto.
- Sikring af foreningens fortsatte status for skattefritagelse.

Endvidere vil SSF fokusere på:

- Analyse og optimering af amternes tilskudsordning.
- Udbetaling af distrikternes kontingentandel via Navision.

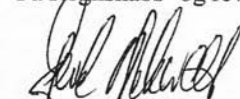
Revisionen er udført under iagttagelse af "Bekendtgørelse nr. 978 om regnskab og revision for sydslesvigske foreninger og institutioner, der modtager støtte fra Undervisningsministeriet af 2. december 2002". Efter vor opfattelse indeholder regnskabet alle de oplysninger, som er nødvendige for bedømmelse af de bevilgede midlers anvendelse og Sydslesvigsk Forenings økonomiske status pr. 31. december 2008.

Revisionsfirmaets slutkonklusion er, at årsregnskabet samt status pr. 31. december 2008 er aflagt i overensstemmelse med lovgivningens og vedtægternes krav til regnskabsaflæggelse. På grundlag af denne bemærkning anbefaler Regnskabs- og revisionsudvalget godkendelse af driftsregnskabet pr. 31. december 2008, som udviser et underskud på € 6.221,04, samt status, som balancerer med € 20.491.433,32.

Afsluttende vil Regnskabs- og revisionsudvalget anerkende, at budgetdisciplinen i året 2008 er blevet håndhævet professionelt.

Flensborg den 19. februar 2009

På Regnskabs- og revisionsudvalgets vegne

Gerd Pickardt
Formand

Den 19. februar 2009
Generalsekretæren

Sydslesvigsk Forenings årsberetning 2008

1. Sydslesvigsk Forening

Sydslesvigsk Forening (SSF), med hovedsæde i Flensborg på Dansk Generalsekretariat, er det danske mindretals kulturelle hovedorganisation i Sydslesvig. Foreningen har henvend 15.000 medlemmer fordelt over 8 amter. SSF beskæftiger 40 fastansatte medarbejdere. SSF har 24 tilsluttede organisationer med 12.800 medlemmer og samarbejder med Friisk Foriining.

SSF's vedtægtsbestemte formål er:

- Foreningens formål er at udbrede og pleje det danske sprog, at værne om og fremme dansk og nordisk kultur, at drive folkeligt dansk virke i Sydslesvig - herunder at udføre socialt og humanitært arbejde, at øge forståelsen for den sydslesvigske hjemstavn og dens særpræg og styrke sammenholdet blandt medlemmerne.

2. SSF's hovedaktiviteter

Foreningens aktiviteter kan deles op i tre søjler:

- Kulturpleje og -formidling.
- Humanitært og socialt arbejde.
- Varetagelse af interesser i mindretalsspørgsmål.

Kulturpleje og -formidling

Teater- og koncertudvalget: Regnskabstallet er 384.349 € og indtægterne er højere end oprindeligt forventet. Det skyldes primært et højere tilskud fra tyske amter og kommuner. I regnskabsåret 2008 gennemførtes følgende teaterforestillinger og koncerter:

- 17 teaterforestillinger med 3966 tilskuere (07: 20/5.084). 1 aflyst forestilling i september (grundet bygningskader på spillestedet).
- 89 børneteaterforestillinger med 4.930 tilskuere (07: 115/7.581).
- 10 koncerter (SSO) med 2.159 tilhørere (07: 6/1.630).
- 1 familiejulekoncert (SSO) med 236 tilhørere (07: 1/386).
- 11 gruppe-skolekoncerter med 869 tilhørere (07: 11/909).
- 3 fælles skolekoncerter med 869 tilhørere (07: 3/882).
- 1 familiekoncert med 650 tilhørere (07: 1/750).

I 2008 indførte foreningen SSF's billetnet (www.ssf-billetnet.de). Dette har været et målrettet tiltag for at sikre brugerne fleksibilitet ved køb af billetter.

Kulturudvalget: Regnskabstallet er 202.757 €. Der har fundet et mindre forbrug sted end forventet (budget: 226.000) pga. varierede behov/ønsker fra år til år. Indtægterne er mindre end oprindeligt budgetteret (12.000). Udvalgets opgave er at gennemføre og støtte folkelige og kulturelle arrangementer/aktiviteter/kurser og foredrag på amts- og distriktsplan samt arrangere klassiske koncerter.

De ovenfor nævnte udvalg, generalsekretariatet og en arbejdsgruppe koordinerede i 2008 et dansk-nordisk kulturfremstød i forlængelse af åbningen af A.P. Møller Skolen i Slesvig. Det blev en stor succes med 25 arrangementer og henved 30.000 deltagere.

Årsmødeudvalget: Regnskabstallet er 88.107 €. Årsmøderne er mindretallets årlige kultur- og mindretalspolitiske manifestation i hele Sydslesvig med besøg af officielle gæster og samarbejdspartnere fra Danmark. Udvalget koordinerer og medfinansierer tre friluftsmøder og omkring 40 eftermiddags- og aftenmøder med talere og underholdningsindsatser. Samlet besøgstal 16-18.000.

Danevirke Museum: For SSF og mindretallet er museet et væsentligt kulturpolitisk indsatsområde. Danevirke er aktivt med i et nordisk-tysk tiltag for at blive anerkendt som UNESCO Verdenskulturarv (vikingekulturen). Samarbejdspartnere er Stiftung Schleswig-Holsteinische Landesmuseen Schloss Gottorf og danske, islandske, svenske museumsmyndigheder. Den islandske regering er koordinator af projektet.

SSF arbejdede i 08 på at få en tysk medfinansiering af museets driftsomkostninger. For 2009 og 2010 er det lykkedes at opnå en bevilling på 30.000 € pr. år fra landsregeringen. Danevirke Museum/SSF er fortsat inde i nogle strategiske forhandlinger med ovennævnte Stiftung om videreudvikling af samarbejdet.

SSF/Museet er aktiv medspiller (initiativtager) i et grænseoverskridende museumsprojekt: Mindretalsliv - i samarbejde med BDN og Sønderborg Slot. Der er søgt om medfinansiering fra INTERREG 4. En afgørelse forventes i februar 2009.

Målopfyldelse: *Indsatsen inden for "Kulturpleje og -formidling" har i 2008 levet op til foreningens mål. Teater- og koncertarbejdet var præget af velbesøgte forestillinger og koncerter (øget løssalg og abo). SSF billetnet har været en stor succes og vil blive videreudviklet i 2009. Kulturudvalget vil fortsætte sit arbejde med at sikre et bredt og højt aktivitetsniveau i hele landsdelen. Danevirke Museum og UNESCO-projektet åbner for helt unikke perspektiver såvel museumsfagligt som grænselands- og kulturpolitisk.*

Humanitært og socialt arbejde

Humanitært udvalg: Regnskabstallet er 54.855 €. Der er tale om øgede indtægter end oprindeligt budgetteret.

Målopfyldelse: *Foredrag, udflugter og en lang række kulturelle aktiviteter for SSF's ældre medlemmer er blevet gennemført. Værestedet på Flensborghus er velbesøgt inden for faste åbningstider.*

Varetagelse af interesser i mindretalsspørgsmål

SSF og generalsekretariatet varetager via et bredt kontaktnet og i samarbejde med relevante foreninger og partiet Sydslesvigs *interesser i mindretalsspørgsmål*. Det overordnede mål er gennem folkeligt arbejde og kultur- og mindretalspolitisk indflydelse at sikre det danske mindretal optimale rammebetingelser. Dette sker primært gennem følgende indsatsområder:

På **Christiansborg** plejes og udvikles kontakten til danske folketingspolitikere og i ministerierne beslutningstagere. Ud over målrettede samtaler og kontakter arrangerer SSF relevante tema-møder. I 2008 har navnlig TV-sagen stået i centrum for SSF's lobbyarbejde til gavn for fortsat dansk TV i Sydslesvig efter den endelige digitalisering i Danmark til november.

I **Slesvig-Holsten** er SSF en aktiv aktør på den mindretals- og grænselandspolitiske scene. Foreningen er samtale- og samarbejdspartner for tyske politikere og beslutningstagere i amterne, landsregeringen og Landdagen. Foreningen er aktiv med i koordinationsudvalget *DialogForumNorden(DFN)*. Koordinering af det mellemfolkelige samvirke mellem mindretal og flertal i Slesvig-Holsten er et vigtigt indsatsområde. DFN iværksatte i 2006 et forskningsprojekt om mindretalenes samfundspolitiske betydning for det dansk-tyske grænse-land - mindretalenes merværdi. Projektet og rapporten blev i 2008 udgangspunkt for en række vellykkede mindretalspolitiske konferencer i Kiel, Berlin og København. Region Syddanmark er foreløbigt indbundet via regionalforsamlingen Sønderjylland/Schleswig. I 2009 planlægges der en konference i Bruxelles. Som konkrete initiativer på baggrund af rapporten vil SSF og DFN arrangere et mindretalsseminar for mindretals- og flertalsrepræsentanter fra europæiske kriseregioner. Der vil også være fokus på et grænseoverskridende kunst- og kulturprojekt integreret i regionens turismeudvikling.

SSF, BDN, FUEV, ECMI, Flensburg Universitet, Syddansk Universitet og Institut for Grænseregionsforskning har de senere år arbejdet på at tilbyde valgfaget "European Minority" i forbindelse med et nyt universitetsstudium på Flensburg Universitet og Syddansk Universitet - "European Studies". Dette forehavende er endnu ikke realiseret pga. vanskelige vilkår for Flensburg Universitet.

På **forbundsplan** varetager SSF i samarbejde med SSW kontaktnettet over for *forbundsregeringen og forbundsdagen*, bl.a. i regi af en parlamentarisk arbejdskreds i Forbundsdagen. Sammen med de andre tre anerkendte nationale mindretal koordineres arbejdet via et *mindretalsråd*. Den praktiske koordinering foregår gennem et af Forbundsindenrigsministeriet finansieret mindretalssekretariat i Berlin. Sekretariatet er bemandet med en af mindretalene udpeget halvdags medarbejder, som formelt er ansat i SSF. Mindretalene arbejder på at få stillingen opnormeret. I centrum for arbejdet er en finansiell og kulturel ligestilling samt forbundsdagens og forbundsregeringens overordnede folkeretlige forpligtelser over for de nationale mindretal trods Forbundsrepublikkens føderale kompetence- og forvaltningsstruktur. I

november 2008 havde mindretalsrådet et vellykket møde med forbundspræsidenten, og den 4. marts 2009 har rådet foretræde hos forbundskansleren.

I Europa SSF spiller en aktiv rolle i samarbejdet inden for *FUEV*, den europæiske sammenslutning af nationale mindretal. Hovedindsatsen har været og er fortsat rettet mod EU-kommissionen og Europa-parlamentet. Bl.a. har SSF foreslået et dialogforum for mindretalsspørgsmål i Europa-parlamentet. Dette er nu etableret, og det første møde vil finde i foråret 2009.

Målopfyldelse: Kontaktarbejdet har medført øget indflydelse og positionering af SSF og mindretallet. Kontaktarbejdet på forbundsplan er blevet mere målrettet. TV-sagen bevæger sig i den rigtige retning. Der er opnået samarbejdstiltag til gavn for de europæiske nationale mindretals politiske indflydelse.

3. Andre indsatsområder

Et afgørende instrument i foreningens udadvendte arbejde er *Pressetjenesten* og medlemssiderne *KONTAKT* i Flensborg Avis. Regnskabstallet er 240.385 €. SSF's interne og eksterne kommunikation er genstand for drøftelse med henblik på en styrkelse af området.

SSF drøftede i 2007 foreningens struktur på baggrund af et strategipapir med tre scenarier. Det blev besluttet at fastholde *SSF's struktur* med 93 distrikter og 8 amter, dog med en opfordring til at sammenlægge distrikter, når der var et ønske/behov herfor. De senere år har der fundet en række distriktssammenlægninger sted. Antallet af distrikter er p.t. 83.

SSF's *kontingent- og hverveudvalg* fortsatte samarbejdet med Skoleforeningen for bedre at kunne få forældrene i tale. Der planlægges målrettede kulturarrangementer i børnehaver og skoler.

I 2006 indførte SSF et nyt *kontingentsystem*: Enkelt-medlemskab 20 €, husstandskontingent 30 € og ungdomskontingent for unge ikke hjemmeboende 5 €. Nye medlemmer nyder et gratis medlemskab det år, de bliver medlem. 2007 faldt den samlede kontingentindtægt. Denne udvikling er vendt i 2008. Fra januar 2008 gennemføres central kontingentopkrævning. Det er med til at sikre en stabil kontingentindtægt.

På landsmødet 2008 besluttedes en officiel *miljøpolitik* for så vidt angår forbrug inden for el, vand og varme samt nybyggeri. Der skal implementeres et grønt regnskab.

Der er gennemført *medarbejdersamtaler* med alle medarbejdere på generalsekretariatet. I 2009 gennemføres samtaler med medarbejdere på amssekretariatene. Der har været tilbudt færdighedsorienterede kurser. I 2009 tilbydes et målrettet *mellemliderkursus* for konsulenterne i samarbejde med biblioteket og SdU.

I 2009 iværksætter SSF, biblioteket og SdU på forsøgsbasis en *fælles administration af lønudbetaling*.

Målopfyldelse: Det almindelige pressearbejde har været under stadig udvikling. For at styrke den interne kommunikation og information, overvejer SSF fortsat en reorganisering af området med øgede personaleressourcer. De planlagte aktiviteter for 2008 er gennemført. Der er en god fornyelsesproces for så vidt angår administrative rutiner og strukturer. Central kontingentopkrævning gennemførtes efter mange års diskussion. Der blev vedtaget en miljøpolitik. Det administrative samarbejde med biblioteket blev udbygget.

4. SSF's ejendomme

SSF driver i alt over 50 ejendomme/forsamlingshuse, 27 bygninger (inkl. Danevirke Museum og lejrskolen Skipperhuset i Tønning), 4 stiftelser (ældreboliger), og 19 forvaltede bygninger (ejes af Skoleforeningen). Der findes 132 lejere. Der er ansat 16 viceværter på deltid. Forsamlingshusene er selvsagt vigtige kulturelle mødesteder og rammen om det danske arbejde i Sydslesvig. Forbundsregeringen har således bevilliget 732.000 € i perioden 2006-2009 til etablering af et forsamlingshus i Sporskifte.

Ejendomsudvalget har via besigtigelsesture fået et nyttigt overblik over SSF's ejendomsmasse og det aktuelle aktivitetsniveau. I de tilfælde, hvor aktivitetsniveauet er for lavt og der ikke længere eksisterer et egentligt grundlag, drøftes frasalg. I 2008 solgte SSF ejendommen Harreslevgade/Spættegade. Provenuet anvendes til vedligeholdelse af andre ejendomme. Amtmandsgården i Rendsborg er sat til salg. Der vil blive opført et nyt forsamlingshus i Rendsborgbydelen Bydelsdorf finansieret af den tyske forbundsregerings BKM-midler (kulturstøttemidler). Vedlagt som bilag er en oversigt over arrangementer og deltagere fordelt på forsamlingshusene.

Som følge af brugeraftaler med Skoleforeningen vedr. anvendelse af Skoleforeningens ejendomme, påhviler det SSF at finansiere drift, vedligeholdelse og renovering. Med en øremærket statsbevilling fra 2008 på 41.000 har der været bedre dækning af omkostningerne. SSF's samlede renoveringsefterslæb er omkring 2 mio. €.

Målopfyldelse: Der er skabt et godt administrativt værktøj til forvaltning af SSF's ejendomsmasse. En rationel og økonomisk forsvarlig tilgang afvejes altid i forhold til mindretallets lokale folkelige og mindretalspolitiske behov.

5. Samlet vurdering

Kulturelt og mindretalspolitisk har SSF og mindretallet positioneret sig markant og positivt inden for sit brede interessefelt. SSF og mindretallet har på flere måder ”solgt billetter”!

I forlængelse af de senere års administrative fornyelser er der sket en løbende justering. Indførelsen af central kontingentopkrævning har medført en positiv effektivisering med en stabilere kontingentindtægt til følge.

Bilag

Forsamlingshuse - Aktivitetstal 2008

	Antal arrangementer	Antal deltagere	Bemærkning
Flensborg by			
Tønnsen-Huset	88	1.846	
Det Danske Hus i Sporskifte	122	2.250	*
Martinsbjerg forsamlingshus	0	0	**
Taruphus Tarup	46	1.080	
Harreslevgade	44	1.251	
Flensborg amt			
Langbjerg forsamlingshus	54	736	***
Mines Minde i Langsted	8	139	
Oksbøl forsamlingshus	86	2.055	
Gelting forsamlingshus	29	356	
Skovlund forsamlingshus	8	143	
Møllebro forsamlingshus	13	235	
Sydtønder amt			
Agtrup forsamlingshus	98	1.942	
Tinningsted forsamlingshus	76	846	
Nibøl forsamlingshus	186	1.822	
Vyk forsamlingshus	126	1.582	
Friisk Foriining			
Stedesand forsamlingshus	43	287	
Husum amt			
Husumhus	134	8.593	
Bredsted foreningslokale	61	2.080	
Paludanushuset	131	2.653	
Ørsted forsamlingshus	0	0	
Drage forsamlingshus	70	1.782	
Svavsted forsamlingshus	0	0	
Hatsted forsamlingshus	108	2.451	
Ejdersted amt			
Skipperhuset	49	674	****
Gottorp amt			
Damholm forsamlingshus	11	317	
Moldened forsamlingshus	86	946	
Bøglund forsamlingshus	49	896	
Skovby forsamlingshus	74	729	
Danevirkegården (forsamlingslokalet)	14	259	
Jydbæk forsamlingshus	15	1.132	
Lolfodsalen	157	3.076	
Arnæs forsamlingshus	26	593	
Ravnkær forsamlingshus	6	41	
Mårkær forsamlingshus	15	231	
Nybjerg forsamlingshus	35	444	
Rendsborg/Egernførde amt			
Amtmandsgården	19	295	
Askebjerghus	22	370	
Christianshus, Kiel-Pris	14	240	
Medborgerhuset, Egernførde	50	780	
Bydelsdorf pensionistboliger	11	125	
Holtenå forsamlingshus	24	370	
I alt	2.208	45.647	

* tal registreres indtil 14.09.08

** benyttes kun af Tante Andante - ingen SSF aktivitet

*** eksklusiv spejderne

**** lejrskole 2008: 65 belægningsdage med 17 hold og 1684 overnatninger
lejrskole 2007: 72 belægningsdage med 22 hold og 1887 overnatninger

Forsamlingshuse - Aktivitetstal 2007

	Antal arrangementer	Antal deltagere	Bemærkning
Flensborg by			
Tønnsen-Huset	102	2.238	
Det Danske Hus i Sporskifte	38	900	*
Martinsbjerg forsamlingshus	0	0	**
Taruphus Tarup	49	1.127	
Harreslevgade	42	1.208	
Flensborg amt			
Langbjerg forsamlingshus	59	882	***
Mines Minde i Langsted	9	164	
Oksbøl forsamlingshus	94	1.709	
Gelting forsamlingshus	38	489	
Skovlund forsamlingshus	20	241	ufuldstændig
Møllebro forsamlingshus	10	162	
Sydtønder amt			
Agtrup forsamlingshus	114	1.746	
Tinningsted forsamlingshus	96	1.056	
Nibøl forsamlingshus	224	2.176	
Vyk forsamlingshus	132	1.122	
Friisk Foriining			
Stedesand forsamlingshus	79	413	
Husum amt			
Husumhus	129	13.903	
Bredsted foreningslokale	61	2.911	
Paludanushuset	138	2.687	
Ørsted forsamlingshus	0	0	
Drage forsamlingshus	64	1.749	
Svavsted forsamlingshus	0	0	
Hatsted forsamlingshus	121	2.583	
Ejdersted amt			
Skipperhuset	86	617	****
Gottorp amt			
Damholm forsamlingshus	14	424	
Moldened forsamlingshus	92	1.121	
Bøglund forsamlingshus	39	812	
Skovby forsamlingshus	81	883	
Danevirkegården (forsamlingslokalet)	18	443	
Jydbæk forsamlingshus	16	133	
Lolfodsalen	118	2.323	
Arnæs forsamlingshus	24	398	
Ravnkær forsamlingshus	5	42	
Mårkær forsamlingshus	18	301	
Nybjerg forsamlingshus	27	718	
Rendsborg/Egernførde amt			
Amtmandsgården	26	409	*****
Askebjerghus	8	337	
Christianshus, Kiel-Pris	4	167	
Medborgerhuset, Egernførde	153	3.102	*****
Bydelsdorf pensionistboliger	21	134	*****
Holtenå forsamlingshus	24	379	
I alt	2.393	52.209	

***** 1 x udlejet privat

***** 16 x udlejet privat

***** eksklusiv spejder og SAF

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Årsregnskabet for Sydslesvigsk Foreningen er aflagt i overensstemmelse med "Bekendtgørelsen nr. 978 af 2. december 2002 om regnskab og revision for sydslesvigske foreninger og institutioner, der modtager støtte fra Undervisningsministeriet".

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år, idet beskrivelsen i nedenstående er præciseret i forhold til tidligere år.

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde foreningen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå foreningen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer inden årsregnskabet aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Foreningen har ved indførelse af ovennævnte regnskabsbekendtgørelse foretaget en opgørelse af foreningens åbningsbalance pr 1. januar 2003. Henset til at foreningen har eksisteret siden 1920 er de indregnede aktiver i åbningsbalancen behæftet med nogen usikkerhed, hvilket kan have indflydelse på opgørelse af foreningens balancesum og egenkapital.

Resultatopgørelsen

Indtægter

Foreningens indtægter består hovedsageligt af tilskud fra Undervisningsministeriet i Danmark samt offentlige tilskud fra Tyskland. Tilskud indtægtsføres i resultatopgørelsen for det regnskabsår som de vedrører. I det omfang der modtages tilskud til øremærkede anlægsformål, som ikke fører til omkostninger i resultatopgørelsen, føres denne indtægt direkte i foreningens egenkapital.

Finansielle poster

Finansielle indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Finansielle poster omfatter renteindtægter og -omkostninger, realiserede kursgevinster og -tab vedrørende værdipapirer og gæld samt realiserede og urealiserede transaktioner i fremmed valuta.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Skat

Foreningen er godkendt som almennyttig forening og er efter tysk skattelovgivning ikke skattepligtig.

Balancen

Materielle anlægsaktiver

Ejendomme

Grunde og bygninger indregnes ved første indregning til kostpris. Igangværende anlægsprojekter indregnes til de per statusdagen afholdte anlægsomkostninger.

Der foretages ikke afskrivning på ejendomme.

Modtaget anlægstilskud til erhvervelse, opførelse eller ombygning af ejendomme indregnes i resultatopgørelsen såfremt det modtagne tilskud ikke er øremærket. Modtagne tilskud, der er øremærket til anlægsformål fra tilskudsgiver, indregnes direkte i foreningens egenkapital.

Der finder ikke modregning sted mellem indregning af aktiv og tilskud.

Fortjeneste eller tab ved salg af foreningens ejendomme opgøres netto efter afholdelse af de til salget hørende omkostninger og indregnes direkte på egenkapitalen.

Inventar og driftsmidler

Kostprisen for driftsmidler og inventar betragtes som løbende driftsomkostninger og omkostningsføres i resultatopgørelsen i anskaffelsesåret.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Værdipapirer

Værdipapirer indregnes og måles til kostpris uanset om dagsværdien måtte være højere eller lavere.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi. Værdien reduceres med nedskrivning til imødegåelse af forventede tab.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

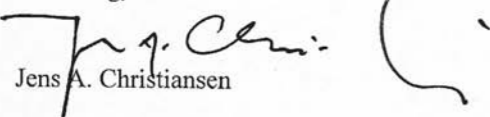
Likvider

Kasse- og bankbeholdninger er indregnet og målt til nominel værdi.

Gæld

Gæld er indregnet og målt til nominel værdi.

Flensborg, 19. februar 2009

Jens A. Christiansen

Sammenstilling - Regnskab 2008

	Udgifter EUR	Indtægter EUR
A. Kulturelt område		
Generalsekretariatet / Administration	306.590,35	29.927,46
Sekretariaterne + Friiske / Administration	142.894,35	
SSF's lønninger	1.804.633,27	
Pressestjenesten	240.385,46	5.698,52
Kulturafdelingen	136.277,75	9.020,17
SSF's humanitære arbejde	84.276,42	20.807,30
Tilskud til andre organisationer	263.414,50	
Dybbøldagsindsamling	0,00	3.839,97
Kontingent, gaver, tilskud		
Foreningens kontingent 100 %		218.041,97
Distrikternes andel 40 %	87.216,79	
Gaver til SSF		195.918,65
Gaver til andre		7.545,00
Statens tilskud		2.875.256,27
Statens tilskud til Nordisk Informationskontor		11.000,00
Tilskud fra landet Slesvig-Holsten		416.000,00
Driftstilskud fra SL-Holst. til Museum Danevirke		0,00
Andre tilskud		0,00
	3.065.688,89	3.793.055,31
B. Formueforvaltning		
Renteindtægter		19.585,87
Ejendomme administreret af SSF	157.208,05	58.367,00
SSF's ejendomme	979.431,04	767.919,13
Forsamlingshuset Danevirke	4.600,00	
Foreningens Pensionistboliger	262.544,92	309.456,78
	1.403.784,01	1.155.328,78
C. Skattefrie forretninger		
Teater/koncert	384.349,47	261.964,40
Flensborghus Forsamlingshus	71.533,06	56.448,77
Skipperhuset	50.863,47	50.215,63
Museum Danevirke	230.946,76	34.356,04
	737.692,76	402.984,84
D. Skattepligtige forretninger		
Kulturaktiviteter i distrikterne	202.757,86	48.995,21
Valdemarsflag	1.922,63	1.864,34
Kiosk Danevirkegården	2.183,59	2.606,46
Julemærker	5.529,67	8.503,43
	212.393,75	61.969,44
I alt	5.480.859,93	5.474.638,89
Underskud		6.221,04

A. Kulturelt område (Ideeller Bereich)

	Regnskab pr. 31.12.07	Budget 2008 EUR	Regnskab pr. 31.12.08	Rev. budget 2009 EUR	Budget 2010 EUR
I. Generalsekretariat / Administration					
1. Kontorhold	81.950,42	75.000,00	92.379,42	85.000,00	85.000,00
2. Revision	13.841,04	14.000,00	20.816,74	14.000,00	14.000,00
3. Kontormaskiner, leje, fornyelse	12.996,77	10.000,00	14.986,42	10.000,00	10.000,00
Indtægter					
edb	24.286,56	25.000,00	27.158,28	25.000,00	25.000,00
4. Rentekonto udgifter	23.640,30	15.000,00	17.635,67	5.000,00	15.000,00
5. Kørsel, rejser og møder	72.204,65	70.000,00	82.636,55	77.000,00	79.000,00
6. Kunstnerkort	2.093,90	2.000,00	1.893,90	2.000,00	2.000,00
Indtægter		0,00		0,00	0,00
7. Diverse udgifter	23.900,78	24.000,00	23.217,67	21.000,00	21.000,00
Kompetenceudvikling	3.704,94	8.000,00		8.000,00	8.000,00
Diverse indtægter	-1.135,69	-1.400,00	-395,69	-1.400,00	-1.400,00
8. Centralkartoteket	10.758,31	10.000,00	11.256,09	10.000,00	10.000,00
9. Layout & Copy					
Udgifter	23.118,70	20.000,00	14.609,61	18.000,00	18.000,00
Indtægter	-26.549,07	-27.000,00	-29.531,77	-27.000,00	-27.000,00
Udgifter	292.496,37	273.000,00	306.590,35	275.000,00	287.000,00
Indtægter	-27.684,76	-28.400,00	-29.927,46	-28.400,00	-28.400,00
Saldo	264.811,61	244.600,00	276.662,89	246.600,00	258.600,00
II. Sekretariaterne + Friiske/Administration					
1. Driftstilskud	121.841,74	119.000,00	118.901,33	119.000,00	119.000,00
3. Tjenestekørsel	23.253,47	22.000,00	23.993,02	22.000,00	22.000,00
Udgifter	145.095,21	141.000,00	142.894,35	141.000,00	141.000,00
III. SSF's lønninger					
1. Generalsekretariatet lønomkostninger	822.774,86	888.000,00	881.956,67	904.000,00	931.000,00
2. Medarbejderfonden	8.000,00	9.000,00	9.000,00	9.000,00	9.000,00
3. Sekretariaterne/Friiske lønomkostninger	767.441,55	790.000,00	755.829,44	784.000,00	788.000,00
4. Danevirke Museum	145.791,15	155.500,00	148.347,16	147.000,00	150.000,00
Danevirke - forsamlingshuset	9.500,00	9.500,00	9.500,00	9.500,00	9.500,00
Udgifter	1.753.507,56	1.852.000,00	1.804.633,27	1.853.500,00	1.887.500,00
IV. Generalsekretariatet / Pressetjenesten					
1. Kontorhold	21.521,44	15.000,00	17.905,95	16.000,00	16.000,00
2. Medlemsbladet "Kontakt"	176.051,74	170.000,00	172.369,95	172.000,00	172.000,00
"Kontakt" indtægter		-1.000,00		-1.000,00	-1.000,00
3. Årbog, julehefter, tryksager	32.043,75	29.000,00	32.094,24	32.000,00	32.000,00
Indtægter	-5.551,54	-3.890,00	-5.539,52	-4.410,00	-3.710,00
4. Oplysningsarbejde og besøg	16.341,40	15.400,00	12.198,97	15.400,00	15.400,00
Indtægter	-355,00		-159,00		
5. Christiansborg	5.796,54	8.000,00	5.816,35	8.000,00	8.000,00
Udgifter	251.727,87	237.400,00	240.385,46	243.400,00	243.400,00
Indtægter	-5.906,54	-4.890,00	-5.698,52	-5.410,00	-4.710,00
Saldo	245.821,33	232.510,00	234.686,94	237.990,00	238.690,00

A. Kulturelt område (Ideeller Bereich)

	Regnskab pr. 31.12.07	Budget 2008 EUR	Regnskab pr. 31.12.08	Rev. budget 2009 EUR	Budget 2010 EUR
V. Generalsekretariat / Kulturafdelingen					
Amtsmøder, fællesmøder, kurser folkevalgte	22.864,40	26.000,00	23.054,55	26.000,00	26.000,00
Årsmøde	88.802,90	81.000,00	88.107,17	82.000,00	86.000,00
Indtægter	-6.346,39	-3.000,00	-9.020,17	-3.000,00	-3.000,00
Generelle tilskud til kulturelt arbejde	12.059,74	12.900,00	11.039,81	13.000,00	13.000,00
Nordisk Informationskontor	10.860,00	11.000,00	11.000,00	11.300,00	11.300,00
Sydslesvigsk Billedsamling	6.406,22	6.400,00	3.076,22	6.400,00	6.400,00
Udgifter	140.993,26	137.300,00	136.277,75	138.700,00	142.700,00
Indtægter	-6.346,39	-3.000,00	-9.020,17	-3.000,00	-3.000,00
Saldo	134.646,87	134.300,00	127.257,58	135.700,00	139.700,00
VI. Foreningens humanitære arbejde					
1. Humanitært Udvalg					
Udgifter *	47.493,30	46.900,00	54.735,83	46.900,00	46.900,00
Indtægter	-19.766,57	-17.000,00	-20.657,30	-17.000,00	-17.000,00
2. Tekniske udgifter - husleje, tlf. forsikringer	3.743,13	4.500,00	3.816,09	4.500,00	4.500,00
3. Socialrådgiver	25.086,16	25.000,00	25.574,50	25.000,00	25.000,00
4. Værestedet					
Udgifter	24,50	0,00	150,00	0,00	0,00
Indtægter		0,00	-150,00	0,00	0,00
Udgifter	76.347,09	76.400,00	84.276,42	76.400,00	76.400,00
Indtægter	-19.766,57	-17.000,00	-20.807,30	-17.000,00	-17.000,00
* der kan modregnes 9.396,-EUR i gaver					
Saldo	56.580,52	59.400,00	63.469,12	59.400,00	59.400,00
VII. Tilskud til de tilsluttede organisationer					
1. De sydslesvigiske Husmoderforeninger	12.850,00	12.850,00	12.850,00	12.850,00	12.850,00
2. Den slesvigiske Kvindeforening	12.850,00	12.850,00	12.850,00	12.850,00	12.850,00
3. Sønderjydske Arbejderforening	1.680,00	1.680,00	1.680,00	1.680,00	1.680,00
4. Sydslesvigsk Skakkreds	1.080,00	1.080,00	0,00		
5. Sydslesvigs danske Kunstforening	5.410,00	5.410,00	5.410,00	5.410,00	5.410,00
6. Foreningen NORDEN - Sydslesvig	5.010,00	5.010,00	5.010,00	5.010,00	5.010,00
7. Sydslesvigsk Museumsforening	4.280,00	4.280,00	4.280,00	4.280,00	4.280,00
8. Hejmdal Blæseorkester	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00
9. Torsdagskoret	1.420,00	1.420,00	1.420,00	1.420,00	1.420,00
10. Historisk Samfund	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00
11. Rådighedspulje	2.400,00	2.400,00	2.400,00	3.500,00	3.500,00
I alt	47.980,00	47.980,00	46.900,00	48.000,00	48.000,00
11. Nordfriisk Instituut	25.560,00	25.560,00	25.560,00	25.560,00	25.560,00
12. Mindretalsunionen (FUEV - kontingent)	4.473,50	4.750,00	6.236,10	4.750,00	4.750,00
I alt	30.033,50	30.310,00	31.796,10	30.310,00	30.310,00

A. Kulturelt område (Ideeller Bereich)

	Regnskab pr. 31.12.07	Budget 2008 EUR	Regnskab pr. 31.12.08	Rev. budget 2009 EUR	Budget 2010 EUR
VIII. Tilskud til andre organisationer					
1. Dansk Skoleforening	39.100,00	39.100,00	39.094,60	39.100,00	39.100,00
2. SdU	51.600,00	51.600,00	51.571,60	51.600,00	51.600,00
3. Dansk Kirke i Sydslesvig	32.500,00	32.500,00	32.440,20	32.500,00	32.500,00
4. Voksenundervisning	25.790,00	25.790,00	25.785,80	25.790,00	25.790,00
5. Dansk Sundhedstjeneste	28.300,00	28.300,00	28.281,20	28.300,00	28.300,00
I alt	177.290,00	177.290,00	177.173,40	177.290,00	177.290,00
Gaver til andre (fra andre)	12.424,40	5.000,00	7.545,00	5.000,00	5.000,00
I alt	189.714,40	182.290,00	184.718,40	182.290,00	182.290,00
IX. Indsamling					
1. Dybbøldag					
Udgifter	302,57	500,00	0,00	500,00	500,00
Indtægter	-3.846,46	-5.000,00	-3.839,97	-5.000,00	-5.000,00
Saldo	-3.543,89	-4.500,00	-3.839,97	-4.500,00	-4.500,00
IX.I. Børneteaterfestival 2008					
Div. tilskud til børneteaterfestival 2008		-137.500,00	-61.300,52		
Udgifter til børneteaterfestival 2008		137.500,00	61.300,52		
X. Kontingent / gaver og tilskud					
1. Foreningens kontingent					
Samlet indtægt 100 %	-203.121,83	-216.000,00	-218.041,97	-216.000,00	-216.000,00
Distrikternes andel	81.248,73	86.400,00	87.216,79	86.400,00	86.400,00
Saldo indtægt	-121.873,10	-129.600,00	-130.825,18	-129.600,00	-129.600,00
2. Diverse indtægter / gaver SSF	-77.845,16	-46.000,00	-195.918,65	-35.000,00	-35.000,00
Gaver til andre	-10.379,40	-5.000,00	-7.545,00	-5.000,00	-5.000,00
+ formålsbestemte indtægter			107.735,48		
- transport indtægter og gaver			-107.735,48		
3. Statens tilskud	-2.784.221,57	-2.875.000,00	-2.875.256,27	-3.032.500,00	-2.991.000,00
Nordisk Informationskontor	-10.860,00	-11.000,00	-11.000,00	-11.300,00	-11.500,00
5. Tilskud fra landet Slesvig-Holsten	-415.900,00	-415.900,00	-416.000,00	-415.900,00	-415.900,00
6. Landet Slesvig-Holsten: Driftsmidler Museum Danevirke	0,00	-25.000,00	0,00	-30.000,00	-30.000,00
7. Andre tilskud	-10.095,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Udgifter	81.248,73	86.400,00	87.216,79	86.400,00	86.400,00
Indtægter	-3.512.422,96	-3.593.900,00	-3.723.761,89	-3.745.700,00	-3.704.400,00
Saldo	-3.431.174,23	-3.507.500,00	-3.636.545,10	-3.659.300,00	-3.618.000,00
Udgifter: Kulturelt område	3.009.446,56	3.202.080,00	3.126.989,41	3.075.500,00	3.125.500,00
Indtægter: Kulturelt område	-3.575.973,68	-3.789.690,00	-3.854.355,83	-3.804.510,00	-3.762.510,00
Saldo	-566.527,12	-587.610,00	-727.366,42	-729.010,00	-637.010,00

B. Formueforvaltning

	Regnskab pr. 31.12.07	Budget 2008 EUR	Regnskab pr. 31.12.08	Rev. budget 2009 EUR	Budget 2010 EUR
XI. Renteindtægter	-13.969,65	-14.000,00	-19.585,87	-14.000,00	-14.000,00
XII. Ejendomme, administreret af SSF					
Løbende drift	55.927,61	72.000,00	113.993,59	100.000,00	100.000,00
Reparationer og vedligeholdelse	43.622,39	56.000,00	43.214,46	56.000,00	56.000,00
Indtægter	-50.488,55	-32.000,00	-58.367,00	-60.000,00	-60.000,00
Saldo	49.061,45	96.000,00	98.841,05	96.000,00	96.000,00
XIII. SSF's ejendomme (./ Skipperhuset, Forsamlingshuset Flensborghus)					
Løbende drift *	375.275,48	390.000,00	860.440,76	380.000,00	380.000,00
Reparationer og vedligeholdelse	187.228,22	150.000,00	118.990,28	232.000,00	132.000,00
Indtægter *	-339.533,31	-335.000,00	-767.919,13	-272.000,00	-272.000,00
Saldo	222.970,39	205.000,00	211.511,91	340.000,00	240.000,00
XIV. Forsamlingshuset Danevirke					
Udgifter Forsamlingshus	4.600,00	4.600,00	4.600,00	4.600,00	4.600,00
XV. Foreningens pensionistboliger					
Løbende drift	187.935,47	181.000,00	171.910,29	181.000,00	181.000,00
Reparationer og vedligeholdelse	49.381,45	50.000,00	59.439,49	50.000,00	50.000,00
Afdrag	29.021,68	30.000,00	31.195,14	30.000,00	30.000,00
Indtægter	-299.299,04	-300.000,00	-309.456,78	-306.000,00	-306.000,00
Saldo	-32.960,44	-39.000,00	-46.911,86	-45.000,00	-45.000,00
Udgifter: Formueforvaltning	932.992,30	933.600,00	1.403.784,01	1.033.600,00	933.600,00
Indtægter: Formueforvaltning	-703.290,55	-681.000,00	-1.155.328,78	-652.000,00	-652.000,00
Saldo	229.701,75	252.600,00	248.455,23	381.600,00	281.600,00

C. Skattefrie forretninger (Zweckbetr.)

	Regnskab pr. 31.12.07	Budget 2008 EUR	Regnskab pr. 31.12.08	Rev. budget 2009 EUR	Budget 2010 EUR
XVI. Teaterarbejde og danske koncerter					
1. Teater	325.874,56	279.000,00	291.796,97	283.000,00	288.000,00
2. Koncerter	35.067,53	59.300,00	36.693,50	61.000,00	62.000,00
3. Sønderjyllands Symfoniorkester	53.840,00	55.000,00	55.859,00	57.500,00	57.500,00
Udgifter i alt	414.782,09	393.300,00	384.349,47	401.500,00	407.500,00
1. Kulturministeriet	-53.840,00	-54.000,00	-53.840,00	-54.000,00	-54.000,00
2. Amter og kommuner	-113.920,00	-112.740,00	-136.270,00	-112.740,00	-112.740,00
3. Teater-billetsalg	-87.592,86	-56.000,00	-49.103,22	-56.000,00	-56.000,00
4. Koncert-billetsalg	-20.144,20	-25.600,00	-22.751,18	-25.600,00	-25.600,00
Indtægter i alt	-275.497,06	-248.340,00	-261.964,40	-248.340,00	-248.340,00
Saldo	139.285,03	144.960,00	122.385,07	153.160,00	159.160,00
XVII. Flensborghus Forsamlingshus					
Udgifter	70.070,30	65.000,00	71.533,06	70.000,00	70.000,00
Indtægter	-46.823,14	-45.000,00	-56.448,77	-48.000,00	-48.000,00
Saldo	23.247,16	20.000,00	15.084,29	22.000,00	22.000,00
XVIII. Skipperhuset					
Udgifter *	50.284,45	40.000,00	50.863,47	42.000,00	42.000,00
Indtægter	-47.168,33	-45.000,00	-50.215,63	-48.000,00	-48.000,00
* Med Skipperhusets bil					
Saldo	3.116,12	-5.000,00	647,84	-6.000,00	-6.000,00
XIX. Danevirke Museum					
Udgifter Museet *	56.547,57	42.000,00	215.388,05	42.000,00	42.000,00
Udgifter udstillinger *	15.385,71	5.100,00	15.558,71	5.100,00	5.100,00
Udgifter i alt	71.933,28	47.100,00	230.946,76	47.100,00	47.100,00
Indtægter	-28.727,05	-30.000,00	-34.356,04	-30.000,00	-30.000,00
* Der kan modregnes 180.000,- EUR i gaver					
Saldo udgifter	43.206,23	17.100,00	196.590,72	17.100,00	17.100,00
Udgifter: Skattefri forretning	607.070,12	545.400,00	737.692,76	560.600,00	566.600,00
Indtægter: Skattefri forretning	-398.215,58	-368.340,00	-402.984,84	-374.340,00	-374.340,00
Saldo	208.854,54	177.060,00	334.707,92	186.260,00	192.260,00

D. Skattepligtige forretninger

	Regnskab pr. 31.12.07	Budget 2008 EUR	Regnskab pr. 31.12.08	Rev. budget 2009 EUR	Budget 2010 EUR
XX. Kulturaktiviteter i distrikterne					
Udgifter (inkl. Sydslesvigsk Musikarbejde)	200.944,39	226.000,00	202.757,86	229.000,00	232.000,00
Indtægter	-71.082,76	-61.000,00	-48.995,21	-62.000,00	-63.000,00
Saldo	129.861,63	165.000,00	153.762,65	167.000,00	169.000,00
XXI. Valdemarsflag					
Udgifter	1.638,62	1.500,00	1.922,63	1.500,00	1.500,00
Indtægter	-2.021,05	-1.850,00	-1.864,34	-1.850,00	-1.850,00
Saldo	-382,43	-350,00	58,29	-350,00	-350,00
XXII. Kiosk Danevirkegården					
Udgifter	2.486,79	1.500,00	2.183,59	1.500,00	1.500,00
Indtægter	-3.086,98	-3.000,00	-2.606,46	-3.000,00	-3.000,00
Saldo	-600,19	-1.500,00	-422,87	-1.500,00	-1.500,00
XXIII. Julemærker					
Udgifter	4.406,38	4.500,00	5.529,67	5.000,00	5.000,00
Indtægter	-6.544,94	-9.700,00	-8.503,43	-9.000,00	-9.000,00
Saldo	-2.138,56	-5.200,00	-2.973,76	-4.000,00	-4.000,00
Udgifter skattepligtige forretninger	209.476,18	233.500,00	212.393,75	237.000,00	240.000,00
Indtægter skattepligtige forretninger	-82.735,73	-75.550,00	-61.969,44	-75.850,00	-76.850,00
Saldo	126.740,45	157.950,00	150.424,31	161.150,00	163.150,00
Sammenstilling					
Udgifter					
A. Kulturelt område (Ideeller Bereich)	3.009.446,56	3.202.080,00	3.126.989,41	3.075.500,00	3.125.500,00
B. Formueforvaltning	932.992,30	904.600,00	1.403.784,01	1.033.600,00	933.600,00
C. Skattefrie forretninger	607.070,12	545.400,00	737.692,76	560.600,00	566.600,00
D. Skattepligtige forretninger	209.476,18	233.500,00	212.393,75	237.000,00	240.000,00
Saldo	4.758.985,16	4.885.580,00	5.480.859,93	4.906.700,00	4.865.700,00
Indtægter					
A. Kulturelt område (Ideeller Bereich)	-3.575.973,68	-3.789.690,00	-3.854.355,83	-3.804.510,00	-3.762.510,00
B. Formueforvaltning	-703.290,55	-652.000,00	-1.155.328,78	-652.000,00	-652.000,00
C. Skattefrie forretninger	-398.215,58	-368.340,00	-402.984,84	-374.340,00	-374.340,00
D. Skattepligtige forretninger	-82.735,73	-75.550,00	-61.969,44	-75.850,00	-76.850,00
Saldo	-4.760.215,54	-4.885.580,00	-5.474.638,89	-4.906.700,00	-4.865.700,00
Balancesum underskud 2008	-1.230,38	0,00	6.221,04	0,00	0,00

Sydslesvigsk Forenings Balance pr. 31.12.2008

Aktiver	2008 EUR	2007 T EUR
SSF's ejendomme pr. 31.12.2007	14.204.033,70	
+ køb Truberg	150.000,00	
- salg Spættegade	348.964,27	
SSF's ejendomme pr. 31.12.2008	14.005.069,43	14.204
SSF's pensionistboliger	3.862.025,46	
+ Byggekonto MBS	210.000,00	
	4.072.025,46	3.861
Andre aktiver		
Slesvigsk Kreditforening eG	1.780.868,81	1.841
Værdipapirer	62.646,00	
Debitorer	92.139,17	134
Midler der forvaltes af SSF	150.223,94	146
Bankbøger	32.537,98	32
Bankbeholdninger	109.397,73	53
Kassebeholdninger	12.260,43	15
Igangværende byggearbejde	174.264,37	492
	20.491.433,32	20.778

Eventualforpligtelser:
Sydslesvigsk Forening har overfor Slesvigsk Kreditforening eG afgivet en kaution på 250.000,- EUR

Passiva	2008 EUR	2007 T EUR
Kapitalkonto pr. 1.1.2008	15.270.214,30	
+ afdrag	31.195,14	
+ køb Truberggrund	150.000,00	
+ indskud Kreditforening	1.202,81	
+ aktier Flensborg Avis	1.090,00	
+ overskud salg Spættegade	107.735,48	
./. Nedskrivning	721,52	
Kapitalkonto pr. 31.12.2008	15.560.716,21	15.270
Statens Mellemregning pr. 1.1.2008	40.186,10	
./. underskud 2008	6.221,04	
Statens Mellemregning pr. 31.12.2008	33.965,06	40
Byggelån SSF's pensionistboliger	1.060.937,48	1.094
Byggestøttefond SSF's pensionistboliger	71.580,86	71
Byggestøttefond	3.162.263,09	3.162
Kreds Rendsborg/Egernførde	61.355,03	61
Lån v/Slesvighus	25.564,59	25
Regnskabsafgrænsning	50.897,65	75
Fonds og henlæggelser Teaterabo	19.842,14	16
Kreditorer	144.292,93	169
Midler der forvaltes af SSF	150.223,94	146
Bankgæld	8,45	358
Igangværende byggearbejde	149.785,89	291
	20.491.433,32	20.778

Ejendomme administreret af SSF, 2008

Forsamlingshuse		Udgifter EUR	Indtægter EUR	Saldo EUR
501	Martinsbjerg	626,08		626,08
502	Langbjerg	15.354,53	10.234,64	5.119,89
503	Oksbøl	8.722,89	5.460,00	3.262,89
504	Møllebro	10.871,02	5.544,00	5.327,02
505	Agtrup	8.024,40		8.024,40
506	Drage	16.630,37	9.762,00	6.868,37
507	Munkebøl	1.117,13		1.117,13
509	Ørsted	253,64		253,64
510	Hatsted	11.314,88	5.010,72	6.304,16
511	Tinningsted	4.570,28	2.285,14	2.285,14
512	Arnæs	29.651,96	7.742,10	21.909,86
513	Bøl	215,64		215,64
514	Jydbæk	8.934,25		8.934,25
515	Nybjerg	10.377,75	3.579,72	6.798,03
517	Tolk	383,00		383,00
518	Stedesand	5.805,55	4.899,32	906,23
519	Oksevejens skole			0,00
520	Klitskolen St. Peter Ording	7.705,01	3.849,36	3.855,65
521	Kontor Sydtønder amt	448,69		448,69
521	Follervig	4.370,66		4.370,66
790	Div. Forsamlingshuse	11.830,32		11.830,32
		157.208,05	58.367,00	98.841,05

SSFs ejendomme, 2008

SSFs ejendomme, 2008		Udgifter EUR	Indtægter EUR	Saldo EUR
602	Nørregade 74	13.695,61	16.829,56	-3.133,95
603	Skibsbroen 41	4.595,36	4.495,80	99,56
604	Skibsbroen 42	6.178,02	8.232,35	-2.054,33
605	Husumhus	68.133,69	37.083,52	31.050,17
608	Paludanushuset	10.662,42	8.285,18	2.377,24
609	Tarup	380,27		380,27
610	Gelting	8.347,33		8.347,33
611	Skovlund	482,71		482,71
612	Mårkær	2.613,27		2.613,27
613	Toosbøygade 7	27.143,73	46.871,29	-19.727,56
614	Spættegade	508.035,16	499.515,69	8.519,47
615	Knuthgade	11.347,84	30.128,24	-18.780,40
616	Tönnsenhuset	14.069,28	3.735,33	10.333,95
617	Sporskifte	13.781,29	240,00	13.541,29
619	Langsted	12.457,96	4.404,64	8.053,32
620	Vyk	7.752,31		7.752,31
621	Nibøl	8.073,11		8.073,11
622	Lolfod 69	38.705,55	38.227,32	478,23
623	Slesvighus	21.538,54		21.538,54
624	Damholm	14.858,52	5.184,48	9.674,04
625	Ravnkær	9.914,59	6.099,00	3.815,59
626	Mysunde			0,00
627	Moldened	17.798,04	6.648,00	11.150,04
628	Skovby	13.249,23	736,98	12.512,25
629	Bøglund	7.759,62	3.689,27	4.070,35
630	Holtenå	10.831,25	3.287,40	7.543,85
631	Amtmandsgården	16.528,86		16.528,86
632	Medborgerhuset	16.711,29		16.711,29
633	Nørregade 76	94.042,62	43.270,03	50.772,59
698	Fælles udgifter	8.043,82	955,05	7.088,77
	Ejendomme i alt (uden Flensborghus Forsamlingshus, Skipperhuset og Danevirke)	987.731,29	767.919,13	219.812,16
601	Flensborghus Forsamlingshus	71.533,06	56.448,77	15.084,29
841	Skipperhuset	50.863,47	50.215,63	647,84
	I alt	1.110.127,82	874.583,53	235.544,29

SSFs pensionistboliger pr. 31.12.2008

701	<i>Margaretha-Bremer-Stiftelse</i>	EUR
	Udgifter - løbende drift	61.213,44
	Udgifter - reparationer/vedligehold	22.351,46
	Afdrag	10.803,49
	Indtægter	-138.819,91
	Saldo	-44.451,52

703	<i>Margrethegården, Slesvig</i>	EUR
	Udgifter - løbende drift	41.345,08
	Udgifter - reparationer/vedligehold	8.175,37
	Afdrag	6.120,94
	Indtægter	-73.981,65
	Saldo	-18.340,26

702	<i>Pensionistboliger, Bydelsdorf</i>	EUR
	Udgifter - løbende drift	46.154,38
	Udgifter - reparationer/vedligehold	17.635,21
	Afdrag	7.038,86
	Indtægter	-62.245,20
	Saldo	8.583,25

704	<i>Pensionistboliger, Egernførde</i>	EUR
	Udgifter - løbende drift	23.197,39
	Udgifter - reparationer/vedligehold	11.277,45
	Afdrag	7.231,85
	Indtægter	-34.410,02
	Saldo	7.296,67

	Udgifter - drift i alt	171.910,29
	Udgifter - reparationer/vedligehold	59.439,49
	Afdrag i alt	31.195,14
	Indtægter i alt	-309.456,78
	Saldo	-46.911,86

Med udgangspunkt i SSFs miljøpolitik, vedtaget på Landsmødet 2008, følger hermed en oversigt over el-, vand- og varmemeforbruget for SSFs ejendomme og de af SSF forvaltede huse.

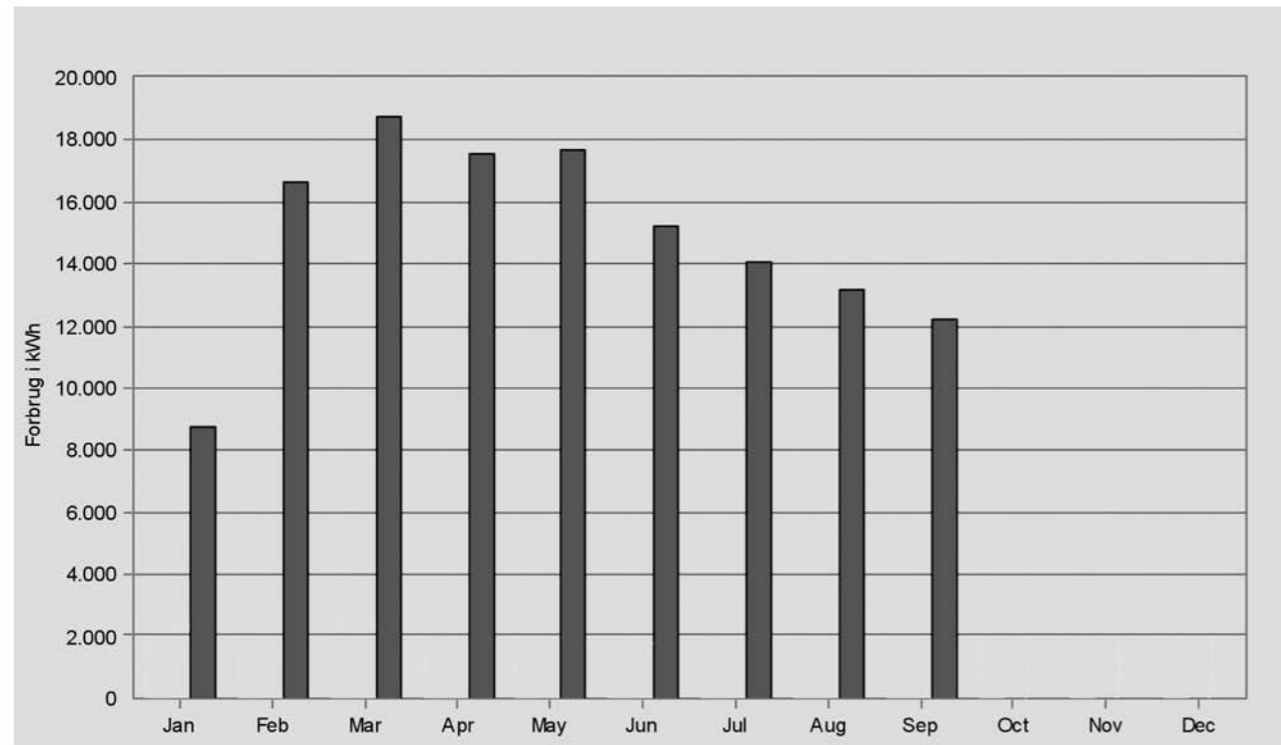
Grundlag for de følgende statistikker er en månedlig registrering af forbruget på el, vand og varme i energistyringssystemet KeepFokus. Vores udlejningsejendomme og pensionistboliger vil først indgå i statistikkerne fra 2010, da vi her må afvente afregningerne for årsforbruget fra de respektive energi- og vandleverandører.

I de kommende år vil man kunne sammenligne forbrugstallene i en historisk kontekst, og med afsæt heri formulere mål for yderligere besparelser inden for opvarmning, el og vand.

I forbindelse med drift, vedligeholdelse af SSFs ejendomme samt nybyggeri skal det nævnes, at SSF allerede de seneste år har prioriteret bæredygtige miljøløsninger.

Som eksempel kan nævnes Husumhus. I løbet af 2008 og 2009 er fyrings- og udluftningsanlægget blevet udskiftet. Desuden er ca. 450 el-pærer med et samlet forbrug på 27.000 Watt udskiftet til fordel for energisparepærer med et samlet forbrug på kun 4.950 Watt.

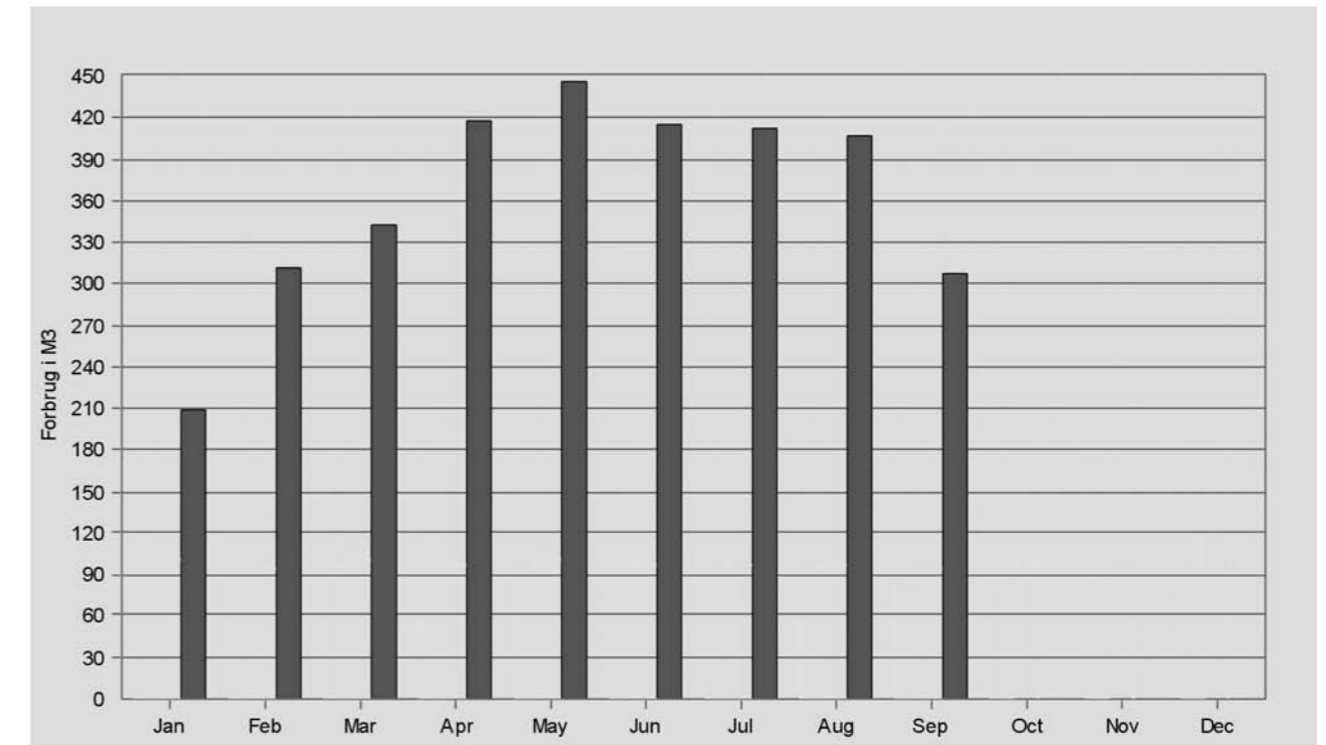
Elforbrug 2009

SSFs samlede elforbrug i perioden fra 1. januar til 30. september var på 132.864 kW/h

kW/h	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2009	8.731	16.638	18.749	17.521	17.653	15.033	13.653	12.664	12.222			

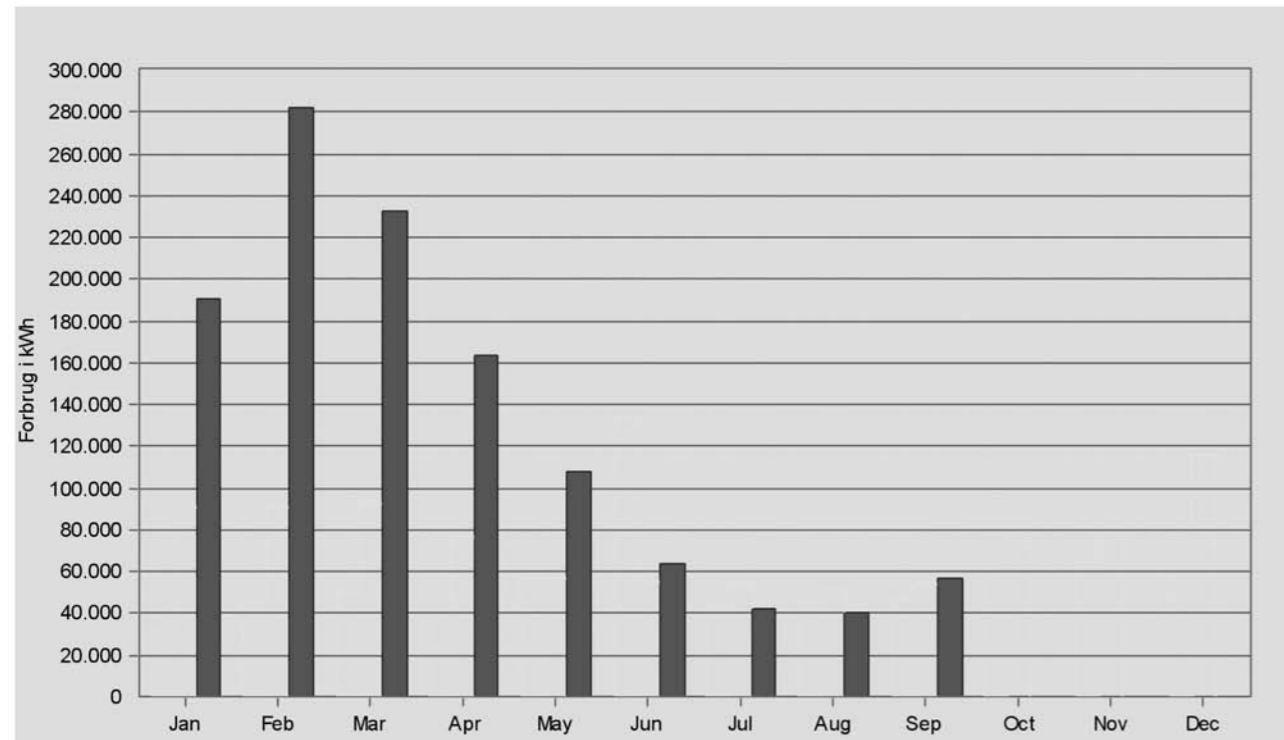
Vandforbrug 2009

SSFs samlede vandforbrug i perioden fra 1. januar til 30. september var på 3.189 m3

m3	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2009	209	311	342	418	445	406	384	367	307			

Varmeforbrug 2009

SSFs samlede varmförbruk i perioden fra 1. januar til 30. september var på 1.006.038 kW/h

kW/h	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2009	191.197	281.868	232.364	163.310	107.466	63.412	41.908	40.041	56.490			

